Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. № 21 (6. 510) 1988 йил 27 январь, чоршанба. Баҳоси 3 тийин

Янгиланиш йўлидан

XIX

Илғорлар сафи кенгаймоқда

⊙ Шаҳримиздаги чарм-галантерея ва спорт буюмлари ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчилари орасида Бутуниттифоқ XIX партия конференциясини ўн иккинчи беш йилликнинг уч йиллик план-топшириқларини бажариш билан кутиб олиш ташаббускорлари сафи тобора ортиб бормоқда.

Сўнгги йилларда бирлашмада тўрт юздан ортиқ янги маҳсулот моделлари ишлаб чиқилди. Ҳозирда бу ерда 250 хилдан ортиқ товарлар тайёрланмоқда. Бу буюмларнинг 95 проценти «Янгилик» индекси билан чиқарилмоқда.

Сменалараро социалистик мусобақада Д. Каримова бошчилик қилаётган коллектив ғолиблик қилмоқда.

⊙ В. Муртазин бошлиқ слесарлар бригадаси ҳар ойда тўртта машинани қўшимча жорий ремонтдан чиқариш ташаббуси билан чиқди.

— Коллективимиз билан Бутуниттифоқ XIX партия конференциясига тайёргарлик кўриш ҳақида суҳбатлашаётган чоғимизда ана шу фикр туғилди, — дейди бригада бошлиғи. — Бу таклифни ҳамма бир овоздан қабул қилди.

Тошкентнинг Шимоли-шарқ массивида жойлашган трамвай-троллейбус депосининг бу ишчан коллективининг номи ҳамиша пешқадамлар қаторида тилга олинади.

Бригада бир кунда 17 машинани техник кўрикдан ўтказиб, 2 машинани сифатли ремонтдан чиқаради. Ремонт сифати ва самарадорлигини оширишда тажрибали слесарлар К. Зуев, П. Бессмертний, Е. Воронцев, Е. Дубковларнинг хизматлари катта бўлмоқда.

Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси олдидан

Ташаббускорлар сафи ортмоқда

Олдимизда Бутуниттифоқ XIX партия конференциясини кутиб олишдек муҳим вазифа турибди. Бу катта анжуманни меҳнатда самарали натижаларни қўлга киритган ҳолда кутиб олиш тараддудини кўраяпмиз. Цех коммунистлари томонидан бошланган «XIX партия конференциясига— 19 зарбдор ҳафта» шиори, эндиликда корхонанинг барча коллективи томонидан қизғин қўллаб-қувватланмоқда, конференция шарафига бошланган социалистик мусобақа эса тобора қизияпти.

Мусобақадош коллективлар ишлаб чиқариш самарадорлигини янада ошира бориб, юксак сифат учун курашни қизитиб юбордилар. Цехимиз машъалларидан В. Гришенко, К. Трофименко, В. Шаповалов, Н. Круглова, Л. Қориев, О. Гребневлар ўзаро беллашувда ғолиблик қилишаётир.

Ўтган йил социалистик мусобақаси якунига кўра корхонамиздан ўттиздан ортиқ киши ғолиблар сифатида тақдирланди. Улар орасида цехимиз лабораторияси бошлиғи З. И. Вахненко ҳам бор.

Тахминий ҳисоб-китобларга кўра, заводимиз ишчилари ўн иккинчи беш йиллик бошидан бери пландан ташқари 1 миллион 657 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришди. Қўшимча ремонтдан чиқарилган 3 та тепловоз секцияси, 54 жуфт ғилдирак, 60 та тортувчи электр двигателлари шулар жумласидандир. Бу улкан ютуқда бизнинг электр кучланиш цехимиз ишчиларининг ҳам муносиб улушлари бор.

Корхонада рационализаторлар сони йил сайин ортиб бораётганлиги қувончлидир. Улар цехларда янги замонавий техникалардан янада унумлироқ фойдаланишда жонбозлик кўрсатишмоқда. Ўзларининг ихтирочилик ва рационализаторлик таклифлари билан ишнинг осонлашувига, тез ва сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришга ёрдам беришяпти. Бу ўринда Г. Л. Игнатьев, Ф. И. Шеременда, Ю. А. Пчелинцев, И. Ситниковларнинг номларини келтириб ўтиш жоиздир.

Халқимизда «Яхши дам — меҳнатга ҳамдам», деган ибратли сўз бор. Албатта унумли меҳнатдан сўнг яхши дам олган киши ўзини бардам, бақувват сезади. Бу борада корхона касаба союз комитети ибратли ишларни амалга оширмоқда. Мисолларга мурожаат қилайлик. Бир йил мобайнида 73 киши турли санаторийларда дам олиб қайтди. 80 дан ортиқ инженер-техник ходимлар дам олиш уйларида ҳордиқ чиқардилар. 56 киши эса туристик йўлланма билан чет эл саёҳатига бориб келди. Корхона профилакторийси янги бинога кўчиб ўтди. Унда даволанганлар сони қарийб беш юз кишини ташкил этади.

Муваффақиятни таъминловчи омиллардан бири—меҳнат интизоми масаласидир. Очиғини айтганда, бу хусусда цех ишчилари ибрат кўрсатишяпти. Январь ойининг иккинчи декадаси якуни бўйича бизда бирор марта ҳам ишга кечикиб келиш ва эрта кетиш ҳоллари рўй бермаяпти. Кўрсаткичларимиз кун сайин ортиб боришининг боиси ана шунда.

Сифат — ишимизнинг бош мезони ҳисобланади. Шунинг учун бўлса керак, «Маҳсулот сифатига — ишчи кафолати» шиори, ҳамиша диққат марказимизда бўлиб келяпти. Бир неча йилдан бери цехимизда сифат комиссияси ишлаб келади. Унинг беш аъзоси бор. Комиссия хайъати аввало ўзи ибрат кўрсатиб ишлаш билан бирга цех аъзоларининг кундалик бажарган ишини кўрикдан ўтказади. Сифатсиз деб топилган иш эса қайтарилади. Ўша ишчининг номи цех деворий газетасидан ўрин олади. Дўстона танқид қилинади.

Коллективимиз янги йилни зарбдорона меҳнат билан бошлади. Дастлабки натижаларимиз қувонарли. Буни икки ўн кунлик якуни яққол исботлаб турибди. Яқинда цехимиз ишчилари янги ташаббус билан чиқишди. Уларнинг Бутуниттифоқ XIX партия конференциясини уч ярим йиллик план-топшириғини бажариш билан кутиб олиш ҳақидаги чақириғи бутун корхона бўйлаб кенг тарқалмоқда.

Ғ. ҚОДИРОВ,
Октябрь революцияси номидаги Тошкент тепловоз ремонти заводининг электр кучланиш цехи ишчиси.

Янги мавсум тараддуди

Тельман номидаги маданият ва истироҳат боғи шаҳримиздаги намунали дам олиш масканларидан бири ҳисобланади. Бу сўлим боғ коллективи истироҳатга келувчилар учун қўшимча қулайликлар яратиш мақсадида қатор тадбирларни амалга оширишга киришди.

Янги мавсумгача бу ерда қурилиш ишлари олиб борилади. Яшил зонада яқинда қурилган қироатхона китобхонларга яхши совға бўлди. Уни бунёд этишда «Главташкентстрой»нинг 2-ремонт-қурилиш бошқармаси қурувчилари ғайрат кўрсатдилар. Боғ коллективи ҳам қурилишда актив иштирок этди.

Шу кунларда бир йўла икки спорт павильони қад кўтармоқда. Оғир атлетика ва гимнастика машғулотлари билан шуғулланишга мослаштирилган бу объектлар баҳор фаслигача тўла қўлдан чиқарилади.

Истироҳат боғи ҳузурида ёшлар маркази комплексини қуриш ҳам кўзда тутилган. Бунинг учун алоҳида майдон ажратилиб, бунёдкорлик ишларини бошлаб юбориш тараддуди кўрилмоқда. Янги объект лойиҳаси ҳам тайёр бўлди. Ёшларнинг севимли дам олиш жойига айланадиган бу маданият марказида концерт зали билан бирга турли тўгараклар учун алоҳида хоналар ажратилади.

А. АЛИЕВ.

Муносиб совға билан

⊙ Асбобсозлик бирлашмасининг кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш цехи коммунистлари Бутуниттифоқ XIX партия конференциясини муносиб меҳнат зафарлари билан кутиб олишга аҳд қилишди.

Цехнинг Ҳ. Носиров, М. Эргашев, Б. Зоиров, О. Тошмуҳамедов сингари меҳнат илғорлари коммунистлар анжумани шарафига ўз зиммаларига оширилган мажбуриятлар қабул қилишди. Улар бу сана очиладиган кунгача беш йилликнинг 3 ярим йиллик планини бажариш ташаббуси билан чиқишди. Ибратли ташаббус тобора кенг қулоч ёймоқда.

ЗАМОНДОШИМИЗ

Йўлларда унинг бахти...

Болалигимни эслайман. Эслайману, ўйга толаман. Ҳамма болалар каби томошага ўчман. Орзум: шаҳар, цирк, музқаймоқ. Назаримда буларнинг ҳаммаси жанггоҳда бўлади.

Отам билан иккаламиз йўлга тушамиз. Йўлнинг ярми асфальтланган, ярми тупроқ. Машиналар онда-сонда бир ўтади. Ота-бола жанггоҳ сари одимлаймиз. От-арава учраб қолса — мингашамиз.. Хуллас, шом қоронғусигача уйга қайтиб келамиз. Бир кун битта музқаймоқ учун сарф бўлади.

Йиллар ўтди. Ўша йўллардан ҳозир ҳам юраман. Кафтдек текис. Машина деганимиз ғизза-ғизза қатнайди. Қаёққа бормоқчисиз? Беминнат дастёр — такси хизматингизда. Қўл кўтарсангиз бас. Кўз очиб-юмгунча манзилдасиз. Шофёрни «Раҳмат, барака топ» деб алқайсиз...

Суръат Абдиев узоқни яқин қилувчи ана шундай учқур тулпор соҳиби — такси ҳайдовчиси, эл олқишини олаётган касб эгаси.

У ўн йил бўлибдики, 1-таксопаркда меҳнат қилади. Болалигидан шофёрликка ихлос қўйган. Ўрта мактабни тугатиб, Совет Армияси сафларида ҳарбий хизматни тугатиб қайтгач, у ўз ниятига эришди: машина рулини тутди.

Ўн йилдан бери намунали хизмат қилиб келаётган шофёрни хизматдошлари ҳурмат қилишади, ишда, одобда ундан ибрат олишга интилишади. Шунинг учун бўлса керак уни бригадирликка сайлашди. Ўн саккиз нафар йигитга бош бўлди. «Шавкатли меҳнати учун» медали, Улуғ Октябрь 70 йиллиги муносабати билан КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг Фахрий ёрлиғи билан тақдирланди.

У нимани хоҳлайди? Энг аввало ҳар бир касб эгаси, ўз ишига дилдан меҳр қўйса. Ён-верндагиларга меҳрибон бўлса. Ва ниҳоят одамларнинг йироғини яқин қилса, уларнинг миннатдор чеҳраларидан боқиб турган табассумини ҳар лаҳза кўриб турса...

У неча-неча минг чақирим йўл босмади. Мана, бугун ҳам у йўлга отланяпти. Яна бир неча дақиқадан сўнг унинг «қамчи» — газ берилган тулпори — «Волга» қушдек учиб кетади. Унинг мулойим боқиб турган кўзларига қараб шу сатрлар хаёлга тушади:

Йўл танобин тортган шофёрлар,
Юртда обрў топган шофёрлар...

Кўзлари йўлда, қўллари рулда Суръат Абдиев ва унинг ҳамкасбларига оқ йўл!

Т. УБАЙДУЛЛАЕВ.

СУРАТДА: Суръат Абдиев.

Т. Каримов фотоси.

ПОЙТАХТНИНГ БИР КУНИ

Тежамкорлар

Технологик жиҳозлар тажриба ремонт-механика заводида М. Ғафуров бошлиқ пайвандчилар бригадасини илғор ҳисоблашади. Бригада қишлоқ хўжалиги учун ишлаб чиқараётган маҳсулотга ўз белгисини қўяди. Коллектив металл, электрод, электр қувватини тежашда ҳам салмоқли натижаларга эришмоқда.

Шу йил бошида бригада коллективи А. Қўчқоров бошлиқ комсомол-ёшлар бригадасини социалистик мусобақага чақирди. Социалистик мусобақа бўйича шартномада план ва мажбуриятларни ортиғи билан бажаришдан ташқари, материаллар ва электр қувватини тежаш муҳим шарт қилиб қўйилган. Мусобақадош А. Қўчқоров бригадасида А. Исматуллаев, К. Шотиллаев, Д. Сай ҳамкасб ўртоқларининг тежамкорлик соҳасидаги иш тажрибасини диққат билан ўрганиб, ишга жорий этмоқдалар.

Ҳар икки коллектив Бутуниттифоқ XIX партия конференцияси шарафига авж олдирилган бу меҳнат беллашувида коллектив мавқеини сақлаб қолишга интилмоқда.

Д. ОБЛАЕВ.

Замонавий уй

⊙ БУГУН «Ғалабанинг 40 йиллиги» массивининг 1-кварталида 9 қаватли 72 квартирали турар жой биноси фойдаланишга топширилди.

Бино учбурчак шаклда бунёд этилиб, 4 та подъезд ва шунча лифт ўрнига, бир йўлак ва битта лифт ўрнатилган. Бино лойиҳасини «Ташгипрогор» институти архитекторлари тайёрлашган. Биринчи қаватида озиқ-овқат магазини жойлашади.

Қурилиш ишларини 12-трестнинг 49-қурилиш бошқармаси бинокорлари олиб боришди. Пардозлаш ишларини эса 1-пардозлаш трестининг 26-қурилиш бошқармаси ишчилари бажаришди.

Харидоргир буюмлар

⊙ БУГУН «Компрессор» заводи болалар учун жажжи буюмлар ишлаб чиқара бошлади.

Корхонада ташкил этилган халқ истеъмол моллари участкаси магазинларга турли зарур буюмларни етказиб бермоқда. Янги маҳсулотлар орасида деворга осиладиган тошойна ҳам бор. Тошойналарнинг бир неча хилини кўплаб ишлаб чиқариш йўлга қўйилди.

Экспонатлар ҳикоя қилади

М. Т. Ойбек номидаги Ўзбекистон ССР халқлари тарихи музейи коллективи «Амалдаги интернационализм» деб номланган кўчма кўргазма экспонатларини тайёрлашга киришди. Унда Ўзбекистоннинг иттифоқдош ва социалистик республикалар билан социал-маданий алоқалари, қардошларнинг бир-бирларига кўрсатаётган амалий ёрдамлари ҳақида ҳикоя қилинади.

Яқинда музейнинг 20 та залидаги экспонатлар яна томошабинларга намойиш қилина бошланди.

— Улуғ Октябрь 70 йиллиги муносабати билан, — дейди музей директори, тарих фанлари доктори, профессор Ғ. Рашидов, — 5 та доимий ва кўчма кўргазма ташкил қилгандик, ишчи, колхозчи, хизматчилар ҳамда ёшлар ўртасида маданий-оқартув, оммавий-сиёсий ишлар олиб бордик. Экспонатларнинг ҳаммаси республикамизнинг социал-иқтисодий, маданий-сиёсий ҳаётидаги ўзгаришлар, қайта қуриш жараёнларига бағишланди. «Ҳужум» ҳаракатининг 60 йиллиги муносабати билан ташкил этилган кўргазма экспонатлари республика бўйлаб намойиш қилинди.

Ўтган йили музейнинг 110 йиллигига бағишланган махсус кўргазма очилди. Республикамизнинг энг кекса маданий-оқартув масканидаги экспонатларни ҳар йили минглаб кишилар келиб кўрадилар.

Келгусида маданият институти қошида музейшунос кадрлар тайёрлайдиган махсус курс очилади. Бу эса республикамиздаги 400 дан зиёд музей фаолиятини янада яхшилаш имкониятини беради.

Э. ҚОСИМОВ.

СССР—Ҳиндистон дўстлиги

Ҳиндистон фани ва техникаси

⊙ БУГУН Тошкентдаги «Ёшлик» спорт саройида «Ҳиндистон фани ва техникаси» кўргазмаси очилди. У Совет Иттифоқида ўтказилаётган Ҳиндистон фестивали программаси бўйича ташкил этилди.

Кўргазмада ҳинд халқининг оташин фарзанди ва буюк давлат арбоби Жаваҳарлал Неруниниг қуйидаги сўзларини ўқиш мумкин: «Фақат фан ва танҳо унинг ўзи очлик ва қашшоқлик масаласини ҳал этиши мумкин... Фан келажакка хизмат қилади...»

Куй ва қўшиққа бой бўлган бу мамлакатда фан ва техника, айниқса миллий мустақиллик ғалаба қилгандан кейин қизғин тараққий эта бошлади. Ҳиндистон парламенти 1958 йил 4 мартда фанни ривожлантириш тўғрисида қарор қабул қилди.

Кўргазмада Ҳиндистон олимлари ва техникларининг ҳозирги пайтда эришган ютуқлари ҳақида ҳикоя қилувчи жуда кўп экспонатлар намойиш этилмоқда. Биз билан дўст ва қўшни мамлакат темир йўлларининг узунлиги жиҳатдан жаҳонда иккинчи ўринда туради. Пўлат изларнинг узунлиги 75 минг километрдир. Бу диёрда ҳозирда ҳатто электр қуввати ҳосил қиладиган атом электр станцияларигача бор. Айниқса, космосни тинч мақсадларда ўрганиш бўйича диққатга сазовор ишлар олиб борилмоқда. Булардан ташқари қишлоқ хўжалиги, соғлиқни сақлаш ва медицина, энергетика, фойдали қазилма конлар, электроника, телевидение, саноат соҳалари бўйича ҳам мамлакат жаҳонда етакчи ўринларни эгаллайди.

Ҳиндистон фани ва техникаси кўргазмаси очилиши муносабати билан матбуот, радио ва телевидение ходимлари учун ўтказилган матбуот конференциясида Ҳиндистон Республикаси Бош министрининг маслаҳатчиси жаноб Петруда, Ҳиндистон Республикаси фан ва техника министрининг ўринбосари жаноб Гаврикар, Ҳиндистоннинг Тошкентдаги бош консули жаноб Й. Кумар ҳозир бўлдилар ва журналистларнинг саволларига жавоб қайтардилар.

А. ПЎЛАТОВ.

СУРАТДА: Ҳиндистон фани ва техникаси кўргазмаси.

СЎНГГИ СОАТДА

⊙ Деҳлида СССРнинг Ҳиндистондаги фестивали доирасида «СССР фан ва техникаси тинчлик ва тараққиёт хизматида» виставкаси очилди. Экспозициялардан ўттиз совет министрликлари ва маҳкамаларининг, юзга яқин илмий-тадқиқот институтлари ва корхоналарининг маҳсулотлари, илмий ечимлари ўрин олган.

⊙ Суринамнинг ташқи сиёсати Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Уставининг, Бирлашмаслик ҳаракати, Америка давлатлари ташкилоти уставининг принципларига қатъий риоя қилишга асосланади. Суринам президенти Рамсевак Шанкар қасамёд этиш ва давлат раҳбари лавозимини эгаллашга бағишланган расмий маросимда шундай деб маълум қилди.

⊙ Самолётлар ишлаб чиқарувчи жаҳондаги етакчи фирмалардан бири — «Боинг» фирмаси бугун ўзининг икки моделдаги «Боинг 747-400» ва «Боинг 737-400» ҳаво кемаларини тақдим этади.

«Боинг 737-400» Европанинг ихчам «А-320» аэробусларига рақобат қилиши лозим. Ўзидан аввалги моделига нисбатан 11-15 процент тежамли бўлган «Боинг 747-400» эса ҳеч қаерда тўхтамай, 13 минг километрдан зиёд масофани босиб ўта олади. Ҳар икки самолётнинг биринчи парвози шу йилнинг март ойига белгиланган.

⊙ Мексиканинг шимолидаги кўмир конларидан бирида портлаш натижасида кучли ёнғин чиққан.

Рейтер агентлигининг хабар қилишига қараганда, фожиа натижасида 16 шахтёр ҳалок бўлган, 135 киши ер остида кўмилиб қолган. Шошилинч қутқарув ишларидан сўнг юздан зиёд киши қутқарилган. Уларнинг аксарияти жиддий жароҳатланган. Аммо 21 киши ҳамон ер остида қолмоқда.

⊙ ЛОНДОН. Бу ерда соғлиқни сақлаш министрларининг СПИДга қарши кураш проблемаларига бағишланган биринчи халқаро учрашуви очилди. Анжуманда 140 мамлакатнинг ва Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ихтисослашган ташкилотларининг вакиллари иштирок этишмоқда. Улар касалликнинг тарқалиши муносабати билан планетада вужудга келган аҳволни муҳокама қиладилар, ана шу касалликка қарши кураш истиқболларини белгилайдилар. Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилотининг маълумотларига қараганда, шу йилнинг бошларига қадар 150 минг СПИД билан хасталаниш ҳоллари қайд этилган.

Партия турмуши: иш услубингизни ўзгартирдингизми?

Қатъийлик ва тадбиркорлик керак

Шу йил июнь ойида бўладиган Бутуниттифоқ XIX партия конференциясида қайта қуришнинг биринчи босқичида бажарилган ишлар чуқур таҳлил қилинади, тўпланган тажрибалар умумлаштирилади, галдаги вазифалар белгилаб берилади. Хўш, меҳнат коллективларида ишни қайта қуриш бўйича нималар қилинди? Янги талаблар асосида ташкилий-партиявий, оммавий-сиёсий ишларни ташкил этишга, иш услуби ва методини такомиллаштиришга нималар тўсқинлик қилаяпти? Жамоатчи мухбиримиз жойларда бўлганида суҳбатдошларига ана шундай саволлар билан мурожаат қилди.

М. Л. ЧУМИЧЕВ, Ҳамза район партия комитетининг иккинчи секретари:

— Партиямиз XXVII съездида таъкидланганидек, ҳар бир партия ташкилоти қайта қуриш шароитида ўз фаолиятининг форма ва методларини янгилаш муҳитида яшамоғи керак. Район партия ташкилоти янги талаблар асосида ишни қайта қуриб, партия ички демократиясини бутун чоралар билан ривожлантиришга, ошкораликни кенгайтиришга, масалаларни коллегиал тарзда ҳал этишга алоҳида эътибор бераяпти.

Яқинда коммунистлар ўртасида ўзаро социологик тадқиқот ўтказдик. Тарқатилган анкета саволларида турли хил йўналишлар бўйича район партия комитети олиб бораётган ишларга холис баҳо берилиши сўралган эди.

Сизнинг назарингизда район партия комитети ўтган давр мобайнида ўз ишини тўла қайта қура олдими, деган саволимизга коммунистларнинг 74,8 проценти «қисман» деб жавоб беришди. Коммунистларнинг 16,2 проценти эса район партия комитети иш услубида ўзгаришлар сезилмаётганлигини қайд этибди.

Коммунистлар ишимизга шунчалик талабчанлик билан баҳо берганликлари бизни қувонтирди. Демак, талабчанлик ошибди. Чиндан ҳам қайта қуриш давомида партиявий иш услуби ва методларини такомиллаштириш бўйича ҳали кутилган натижага эришганимизча йўқ. Ҳозирги пайтда қуйи партия ташкилотлари ва коммунистлар активлигини ошириш энг муҳим вазифадир. Бу соҳада коммунистлар аттестацияси муҳим восита бўлиб хизмат қилаяпти. Аттестация давомида коммунистларнинг сараги саракка, пучаги пучакка ажратилаяпти.

Ҳозирги кунда партия ташкилотларининг 52 процентида аттестация ишлари давом этаяпти. Ўтган давр мобайнида 31 нафар коммунист аттестациядан ўтолмади. 104 нафар коммунист эса шартли равишда аттестация қилинди. Кейин уларнинг ҳар бири партия йиғилишларида муҳокама қилиниб, тегишли жазоларини олди.

Лекин районда аттестация ишлари ниҳоятда секинлик билан бораётганлигини тан олишимиз керак. Ҳали юзга яқин бошланғич партия ташкилотларида коммунистларни аттестациядан ўтказишга киришилгани йўқ. Партияга қабул бўйича ҳам бошланғич партия ташкилотларида аниқ система сезилмаяпти. Ўтган йилнинг биринчи ярмида 180 га яқин киши партияга қабул қилинган эди. Йилнинг иккинчи ярмида эса партияга қабул қилинганлар сони 30 кишига ҳам етмади. Партия сафларини ўстиришга, ҳатто Тошкент тепловоз депоси, ёғмой комбинати, Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси каби йирик корхоналарда ҳам эътиборсизлик билан қаралаётганлиги бизни ташвишлантирмоқда.

Биз Бутуниттифоқ XIX партия конференциясига ҳар соҳада янги-янги ютуқларни қўлга киритган ҳолда боришимиз керак. Бу йил яна 16 та корхона хўжалик юритишнинг янги системасига ўтиб ишлаяпти. Янги усулнинг афзалликларини илғор корхоналар ўз тажрибаларида намойиш этишган эди. Улар ҳиссаси билан беш йиллик бошидан бери районимизда маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми 8 процент, меҳнат унумдорлиги эса 9,6 процент ошди. Планга қўшимча қарийб 70 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Янгидан 74 хил маҳсулот ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Конференция йилида бу ютуқларни янада мустаҳкамлаш йўлида қатъий ҳаракат қилмоқдамиз.

Е. СОЛОВЬЕВ, «Таштеплоцентраль» ишлаб чиқариш бирлашмаси электриги:

— Мен КПСС XXVII съезди очилган кунда партия аъзолигига кандидатликка қабул қилинган эдим. Ўша кун бир умр ёдимда сақланиб қолди. Ўтган давр мобайнида кандидатлик стажини муваффақиятли ўтаб, партия аъзолигига қабул қилиндим. Ҳозир бирлашма комсомол комитети секретарининг ўринбосари сифатида муҳим жамоат топшириғини бажараяпман.

Кундалик ҳаётда рўй бераётган барча ўзгаришларга ўзим гувоҳман. Съезддан кейинги даврда партия ташкилоти иш услуби ва методи сезиларли даражада такомиллашди. Партияга қабул қилишнинг икки йиллик синов системаси жорий қилинди. Коммунистлар эса аттестациядан ўтказилмоқда. Аттестация ҳар бир партия аъзосининг активлигини оширишга ёрдам бераяпти. Аттестациядан ўтолмаган ёки шартли равишда ўтган коммунистларни партия йиғилишларида қаттиқ муҳокама қилмоқдамиз. Ҳатто уларнинг айримлари партия сафидан чиқарилди. Пассив коммунистларга эса партия топшириғи бериб, синалмоқда. Партия топшириғи ҳар бир коммунистнинг ижтимоий ҳаётдаги активлигини оширишга кўмаклашмоқда.

Лекин корхонамизда бўлаётган айрим ишлар мени ташвишга солаяпти. Кейинги пайтларда маош ошиши муносабати билан кўпгина штатларни қисқартиришга тўғри келди. Шу жараёнда асосан ёшларни ишдан бўшашга мажбур қилишди. Пенсионерлар эса ўз жойларида қолаверишди. Бу аҳволда келажакда корхонада кимлар ишлайди, ахир? Кекса авлодга муносиб ўринбосарлар тайёрлаш бирлашма партия ташкилоти эътиборида бўлиши керак, деб ўйлайман.

Д. ҲОЖИАКБАРОВА, А. Икромов район комсомол комитети ўқувчи-ёшлар бўлими мудири:

— Қайта қуриш самаралари ишлаб чиқаришда тезроқ кўзга кўринади. Ўсиш ва улғайишлар рақамларда ўз ифодасини топади. Лекин мактабларда қайта қуриш қандай бораётганлигига аниқ баҳо бериш бироз қийин. Фарзандларни ҳам илмли, ҳам ҳунарли қилиб тарбиялаш катта меҳнат талаб қилади.

Биз ёшларга ҳунар ўргатишда мактабларга катта ёрдам бераяпмиз. Юқори синф ўқувчиларини ёзги каникул даврида фойдали меҳнатга жалб этиш чораларини кўрмоқдамиз. Бунинг учун аввало болалар ишлаб толиқмайдиган корхоналар танланмоқда. «Чевар» ишлаб чиқариш бирлашмаси, нон-булка комбинати, Тошкент сут ишлаб чиқариш бирлашмаси, умумий овқатланиш корхоналарида ёз пайтларида кўпгина ишчилар меҳнат оптускасига чиқаётганлиги ҳисобга олиниб, ёшлар шу корхоналарга вақтинчалик ишга юборилмоқда. Бундан ёшларнинг ўзлари ҳам, уларнинг ота-оналари ҳам мамнун бўлишаяпти. Район комсомол комитети кўраётган тадбирлар ёшларни маълум касб сари йўналтиришга, пировардида мактаб ислоҳотини амалга оширишга кўмаклашаяпти.

Энди биз «Хизмат — беминнат» бюросини очишга тайёргарлик кўрмоқдамиз. Лекин айрим ташкилотларнинг қоғозбозлиги туфайли бу янгилик ўзига йўл очолмаяпти. Агар бюро тузилса, яна кўп ёшларни иш билан таъминлаш имкони яратилар эди. Қайта қуриш йўли ниҳоятда мураккабдир. Ҳар бир соҳада кўпгина тўсиқларга дуч келаяпмиз. Лекин уларни қатъийлик ва тадбиркорлик билан енгишга, янгилик сари йўл очишга интилмоқдамиз.

Суҳбатни
Ж. НОСИРОВ
ёзиб олди.

«Геологоразведка» тажриба-механика заводида ёшлар кўпчиликни ташкил этишади. Шу боисдан ҳам улар ўртасида социалистик мусобақа кенг йўлга қўйилган. Меҳнат беллашувларида кейинги вақтда 2-цехнинг ёш ишчилари пешқадамлик қилмоқдалар.

СУРАТДА: цехнинг пешқадам комсомол ёшлари Д. Аширметов (чапдан ўнгга), Б. Қурбонов ва И. Шодиев подшипник сифатини кўздан кечиришмоқда.

М. Нуриддинов фотолари.

ВЕТЕРАН № 11 (53)

Асолат опанинг бахти

Моҳир чевар Асолат Мирсоатова Тошкентдаги Зебуннисо номидаги мактаб-интернатни ҳамон ҳурмат билан тилга олади.

— Мактаб-интернатда ўқиш фақат бир сменада бўларди, — дейди у. — Иккинчи сменада эса кўпроқ меҳнат тарбиясига катта аҳамият бериларди. Бу ерда каштачилик, тикувчилик, ҳунар ўрганиш ва бошқа тўгараклар бўларди. Ҳар ким ўзи истаган тўгарагига қатнашарди. Бу тартиб узоқ давом этди. Айниқса, Рихси Ражабий, Али Ардобус раҳбарлигидаги тўгараклар билим юртлари орасида катта шуҳрат қозонган эди.

Кишини хурсанд қиладиган томони шунда эдики, бу мактабда таълим олган қизларнинг кўпчилиги кейинчалик донгдор кишилар бўлиб етишдилар. Улар орасида Тошкент трамвайининг илғор хизматчиларидан ХожиНисо Худойбердиева ва бошқа меҳнат зарбдорлари бор эди.

Бу йил 75 баҳорни қаршилаётган Асолат опа Мирсоатованинг таржимаи-ҳоли ҳақида гапириб ўтирмаймиз.

Асолат ота-онадан эрта етим қолди. Вояга етгач, қариндошлари уни журналист Комил Алиевнинг маслаҳати билан 1922 йилда Зебуннисо мактабига топширишди.

Асолат опа мактабда ўқиган йилларини шундай хотирлайди:

— Мен мактабнинг энг кичик қизларидан бири эдим. 3—4 кун кўниколмай йиғлаган кунларим ҳам бўлди. Аммо мактабдаги тадбиркор ўқитувчилар, хушмуомала тарбиячиларнинг берган маслаҳатлари билан тезда мактаб шароитига кўникиб кетдим.

Ўқишдан сўнг ҳар куни 2 соат тўгарак ишлари бошланарди. Мен тикувчилар тўгарагига қатнаша бошладим. Кечқурун «Кўк кўйлак» тўгарагининг қатнашчилари концерт қўярдилар. Мактабимизда 100 га яқин турли ёшдаги қизлар бор эди. Ёз кунлари мактаб ихтиёрига берилган Қорақамиш (Қичқириқ ариғи бўйида)даги лагерда дам олиб, меҳнат қилардик. У ер 5 гектарга яқин боғдан иборат бўлиб, турли хил мевалар етиштириларди. Табиийт ва география ўқитувчиларимиз практик машғулотларни ўша ерда ўтказишарди. Бу вақтда мен комсомол аъзоси эдим. Район комсомол комитетининг топшириғи билан биз маҳаллаларга бўлиниб, саводсизларни ўқишга, хотин-қизларни ишга жалб этардик. Айниқса, «Ҳужум» йилларида хотин-қизларни паранжи ташлашга даъват этиб, турли касб эгалари бўлишга даъват этардик. Бундай тадбирларни фақат шаҳарда эмас, балки шаҳар атрофидаги қишлоқларга бориб ҳам ўтказардик. Бундай ташкилий ишларга активлардан Фотима Сиддиқова, Ҳикоят Ҳасанова доим бош-қош бўлишарди. Аммо бизнинг ташаббусимизга қарши бўлган ёт-унсурлар ҳар қадамда учраб турарди. 1928 йилнинг 18 февралида бўлган фожиали воқеа сира эсимдан чиқмайди. (Бу тўғрида «Комсомольская правда» ҳам ёзган эди).

Ўша куни Зебуннисо мактабининг ўқувчилари ва бир неча активлари биргаликда Тошкентнинг шимол қисмидаги Қирариқ қишлоғи (ҳозирги Тошкент районидаги Абдураҳмонов номли совхоз)га бориб, паранжига қарши йиғилиш ўтказмоқда эдик. Фотима Сиддиқова илгари ҳам бу қишлоқда бир неча бор бўлиб, тушунтириш ишлари олиб борган эди, юзлаб қишлоқ хотин-қизлари йиғилган экан. Фотима нутқ сўзлади. Йиғилиш сўнгида концерт бошланди. Шу пайтда ёт унсурлар Фотимани боғ ичига олиб кириб пичоқлаб ўлдиришибди. Кейинчалик маълум бўлишича, икки йигит шу қишлоқлик бойнинг ёлланган хизматкорлари бўлиб чиқди... Бу мудҳиш хабар тезда шаҳарга ёйилди. Орадан 3 кун ўтгач, Фотиманинг жасади Эски жўва майдонида мотам митинги ташкил қилиниб, коммунистлар қабристонида дафн этилди.

...Ўзим ёшликдан етим бўлганим учун ёш болаларни жуда севардим. Улуғ Ватан уруши бошланди. Жанг майдонидан жуда кўплаб ота-онаси ҳалок бўлган етим болалар Тошкентга эвакуация қилинди. 10 га яқин хотин-қизлар маслаҳатлашиб 1—2 нафардан етим болаларни олиб асрашга аҳд қилдик. 1942 йилнинг январь ойи эди. Кун жуда совуқ. Ҳаммамиз бир бўлиб, етим болаларни тарқатувчи штабга бордик. Мен бир яшарча қизни сўраб олдим.

«Валичка, мана сенинг онанг» деб гўдакни менга тутқазишди. У гўё ўз онасини топгандек бағримга отилди. Коридорда ўтирган аёллар бу ҳолатдан таъсирланиб, йиғлаб юборишди. Мен ҳам ўзимни тутолмадим. Урушга лаънатлар ўқидим. Бир неча йил аввал Шафоат исмли 4 яшар қизни асраб олган эдим. У 14 ёшга бориб қолган эди. Валяни (отини Раъно қўйдик) опаси Шафоат кўтариб катта қилди. Шафоат вояга етиб турмушга чиқди. Аммо 2 фарзандли бўлганда оғир касалдан сўнг вафот этди. Ундан ёдгор бўлиб қолган Лутфулла ва Саодатларни яна оиламизга келтириб, тарбияладим, камолга етказдим. Ҳозир ана шу фарзандларимдан 10 набира ва 4 эваранинг бувиси бўлиб, умр йўлдошим Абдулла ота Содиқов билан Октябрь район Воҳид Зоҳидов кўчасидаги 4-уйда истиқомат қиляпман.

Асолат опа Мирсоатованинг сўзларини тинглар эканман, довруғи кетган бу мактаб фақат олиму санъаткорларгина эмас, балки Асолат опа каби меҳрибон оналарни, ҳақиқий меҳнат кишиларини тарбиялаб камолга етказганини ўйлаб, унинг тарбиячилари меҳрига дилдан тасаннолар айтдим.

Ҳ. ЙЎЛДОШЕВ,
республика комсомол ветеранлари Совети раисининг ўринбосари.

Чеварлар мураббийси

Кўринишдан жиддий, боқишлари ўйчан, буғдойранг, ўрта бўйли бу аёлни «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасида кўпчилик танийди, ҳурмат қилади. У бундай ҳурмат ва эъзозга осонликча сазовор бўлгани йўқ.

Буниса бирлашмага 1969 йилда шогирд бўлиб келган эди. Абжир, зукко, меҳнатга чанқоқ қизни мастер Валентина Семёновна Лазеровага ҳунар ўргатиш учун шогирдликка беришади. Уддабуррон қиз тикувчилик касби сирларини пухта эгаллади.

— Менинг касб эгаллашимда, — дейди Буниса биз билан суҳбатда, — устозим Валентина Семёновнанинг берган ёрдамини унутмайман. У қалб қўрини, устозлик меҳрини мендан ҳеч аямади.

Ҳозир Б. Айменова цехдагина эмас, бирлашмада ҳам обрў-эътибор қозонган. Янги-янги ташаббуслар билан чиқяпти. Ўзини қийин участкаларда синаб кўрди. Ҳамкасбларига ёрдам беряпти. У ишлаётган бригада аъзолари аҳил, иноқ. Бригадада икки звено бор. Бу звеноларга Тошкент шаҳар Советининг депутати Дина Остенчук ҳамда Роза Ҳасановалар бошчилик қиладилар. Бригада аъзоларидан Муҳайё Мадраҳимова, Гулнора Ғаниева, Фарида Салимова, Азиза Аҳмедовалар доимо цехда ўтказилаётган социалистик мусобақада пешқадамлик қилмоқдалар. Улар планни ошириб бажариш билан биргаликда, маҳсулот сифатига ҳам алоҳида эътибор бермоқдалар.

Буниса 18 йиллик меҳнат фаолияти даврида 20 дан ортиқ шогирд тайёрлади. Уларнинг кўпчилиги ҳозирги кунда цехдагина эмас, бирлашмада ҳам илғорлик қилиб келмоқдалар. Бригада аҳли тикаётган аёллар, болалар кўйлаклари, аёллар костюмларига ҳозир талаб катта бўлмоқда. Бу кийимларни севиб харид қилмоқдалар. Буниса бригада Советининг аъзосидир. Ёшларга ғамхўр, меҳрибон мураббий. Бир неча марта ғолибликни қўлга киритди.

— Буниса Айменова, — дейди бригада Советининг раиси Д. Остенчук, — жуда ўзига талабчан. Қайта қуриш, жадаллаштириш даврида айниқса фаоллик кўрсатмоқда. Прогулчилар, ишга кечикиб келувчиларга қаттиқ чора қўлланяпти. Улар мукофотдан, 13-маошдан маҳрум этиляпти. Маҳсулот сифатига айниқса талаб қаттиқ. Бракчиларга қатъий чоралар кўрилаяпти. Буниса Айменова бошлиқ бригада Тошкент область тармоқ корхоналари ўртасидаги мусобақада ҳам ғолиб бўлган. Шу кунларда мураббий Бутуниттифоқ XIX партия конференциясига муносиб совға тайёрлаяпти.

Ҳ. ИНОҒОМОВ,
ишчи-мухбир.

Зинаида Халиқованинг номини кўпчилик касбдошлари мусобақа пешқадами сифатидагина эмас, ғамхўр мураббий тариқасида ҳам алоҳида ҳурмат билан тилга оладилар. Чунки моҳир силлиқловчи ўзининг кўп йиллик иш фаолияти мобайнида бой тажриба орттирган. Шунинг учун ҳам у доимо бўш вақтларини ёшлар билан ўтказади. Уларнинг қалбига ўз касби сирларини қунт билан сингдиради.

— Ёш ишчилар бизнинг келажагимиз, — дейди Зинаида Халикова куюнчаклик билан, — қаердаки бу борадаги ишлар яхши йўлга қўйилган бўлса, ютуқлар ҳам унумли бўлади.

Подшипниклар заводининг йиғув цехи илғор ишчиси З. Халикова тарбиялаган ёшлар эндиликда у билан ёнма-ён меҳнат қилмоқда. Мураббий ишчи уларнинг камолини кўриб, мамнун бўлади. Ютуқларидан қувонади.

СУРАТДА: Зинаида ХАЛИКОВА иш устида.

Устоз

Тошкент тўқимачилик комбинатининг пардозлаш фабрикасида раклист Игорь Тумаевни каттаю-кичик ҳурмат билан тилга олади. Чунки у ўз ишининг моҳир устаси бўлибгина қолмай, ёшларнинг севимли устози ҳамдир.

И. Тумаевнинг фабрикада ишлаётганига 20 йилдан ошди. Шу вақт ичида у ўз касбининг барча нозик сирларини ўрганиб олди. Газламага гул босишнинг ўзига хос хусусиятини, ишлатилаётган ҳар бир бўёқнинг рецептурасини мукаммал эгаллади. Эндиликда у кўп валли мураккаб расмларни газламага туширмоқда.

Бу нозик касб соҳиблари беш кишидан иборат. Улар гарчанд турли ишлар билан шуғуллансалар ҳам сифат учун бараварига жавобгардирлар. Шу боисдан ҳам коллектив тайёрлаётган маҳсулотнинг 96 проценти биринчи сортларга қабул қилиб олиняпти.

Шу кунларда бригада ишчиларининг қўли-қўлига тегмайди. Коллектив газлама яратувчилари халққа манзур буюмлар тайёрлаш учун юксак унум билан меҳнат қилмоқдалар.

Б. ЭРГАШЕВА.

Яхши тадбир эди-ю, аммо...

Мен шаҳар уруш ва меҳнат ветеранлари Совети қошидаги ёш авлодни тарбиялаш комиссиясининг аъзосиман.

Биз, ветеранлар жойларда учрашувлар ўтказиб турамиз, 2-пойабзал фабрикаси меҳнат коллективида, Ленин районидаги 60-, Куйбишев районидаги бир қатор мактаблар, Чилонзор районидаги 103, 163, 168-мактабларда, олий ўқув юртларида, халқ хўжалиги институти ва бошқа жойларда бўлган учрашувлар қизиқиш уйғотди. Негаки ёшларнинг бугунги амалга ошираётган ишлари, изланишларини билиб олдик. В. И. Ленин Марказий музейининг Тошкент филиалида учрашувлар бўлди.

Аммо мен ҳозир булар ҳақида эмас, биз, ветеранларни ўйлантираётган бошқа бир муаммо ҳақида гапирмоқчиман. Юқорида айтиб ўтган учрашувларимизга анча вақт бўлди. Асосан корхона, муассаса, мактаб маъмуриятлари томонидан уюштирилган бу учрашувларимиз чакки эмас эди. Аммо кейинги вақтларда негадир бу муҳим ва қизиқарли ишлар бироз бўшашиб қолди. Одатда, биз, ветеранлар ўзимиз район комсомол комитетига мурожаат этиб, бирон жойда учрашув ўтказишни таклиф этадиган бўлиб қолдик. Жойларда эса ташаббус кўрсатиб бизни тез-тез учрашувларга таклиф этишни унутиб қўйишяпти. Яъни биз, кўпни кўрган ветеранлар тажрибасидан унумли фойдаланишни негадир эсларидан чиқариб қўйишяпти. Ҳолбуки 103, 163, 168-мактабларнинг комсомол ташкилотларида яхши тадбирлар ўтказишар, кўп ҳолларда булар биз, ветеранларсиз ўтмасди.

Гапнинг рўй-ростини айтганда биз мактаб комсомол комитетларидан ветеранларни тез-тез таклиф этиб туришларини истаймиз. Ҳолбуки, баъзан фақат юбилей саналаридагина бизни эслашади. Қолган вақтларда ҳам қизиқарли тадбирлар ўтказилса, янада фойдали бўларди-ку!

Шу ўринда бир ибратли мисолни келтириб ўтмоқчиман. Москвада ва бошқа жойларда 2-гвардия корпуси ветеранлари билан жуда қизиқарли учрашувлар бўлиб ўтди. Бу учрашувлар шунчаки йўлига, ветеранларни таклиф қилдикми-қилдик қабилида эмас, балки ишга фойдаси тегадиган тарзда ўтказилмоқда.

Нима учун биз юқорида номлари тилга олиб ўтган мактаблар ва бошқа жойларда ҳам индустриаллаштириш, коллективлаштириш, гражданлар уруши ва Улуғ Ватан уруши даври тарихи ҳақида ана шундай қизиқарли амалий машғулотлар ўтказишимиз мумкин эмас! Бундай учрашувларга бизни тез-тез таклиф этишса, ўтказилаётган тадбирларга ёшлар янада кўпроқ қизиқишган, янада бойроқ билим олган бўлишарди.

И. СЕКРЕТАРЕВ,
Чилонзор район ёшлар билан ишлаш комиссиясининг раиси.

Справкалар бюроси

Қонун ҳимоя қилади

Мен хизмат юзасидан берилган уйда оилам билан истиқомат қиламан. Яқинда штат қисқариши муносабати билан ишдан бўшадим. Энди уйдан кўчиришлари мумкинми? Умуман кимлар шундай жойлардан кўчирилмаслиги мумкин?

Ҳ. ОДИЛОВ,
меҳнат ветерани.

— Ўзбекистон ССР уй-жой кодексининг 120-моддасига биноан хизмат юзасидан берилган турар жойдан бошқа турар жой бермасдан туриб, қуйидаги шахсларни кўчириш мумкин эмас: СССРни ҳимоя қилиш вақтида ёки бошқа хил ҳарбий хизмат бурчларини ўтаётганида ярадор бўлиши, контузияга учраши ёки майиб бўлиши натижасида, ё бўлмаса фронтда бўлиши билан боғлиқ касалликлар оқибатида инвалид бўлиб қолган, ҳарбий хизматчилар жумласига кирувчи уруш инвалидлари ва бошқа инвалидлар; ҳаракатдаги армия составида бўлган Улуғ Ватан уруши қатнашчилари; СССРни ҳимоя қилиш вақтида ёки бошқа хил ҳарбий хизмат бурчларини ўтаётганида ҳалок бўлган ёки бедарак йўқолган ҳарбий хизматчилар ва партизанларнинг оилалари, ҳарбий хизматчиларнинг оилалари, СССР Ички ишлар министрлиги органлари оддий аскарлар ва бошқалар составидан бўлиб, ҳарбий бурчларини ўташ чоғида ярадор бўлиши, контузияга учраши ёки майиб бўлиб қолиши оқибатида инвалидликка чиққан шахслар бошқа турар жой берилмасдан туриб, хизмат юзасидан берилган турар жойлардан кўчирилмайди.

Шунингдек, хизмат юзасидан турар жой берган корхонада (муассаса, ташкилотда) камида ўн йил ишлаган шахслар, эгаллаб турган мансаби муносабати билан турар жой берилган бўлиб, лавозимидан бўшаган, лекин турар жойни берган корхона, муассаса, ташкилот билан меҳнат муносабатларини узмаган шахслар, корхона, муассаса, ташкилот тугатилиши муносабати билан, ходимлар сони ёки штати қисқарганлиги учун ишдан бўшаган шахслар, қарилик пенсиясига чиққан пенсионерлар, шахсий пенсионерлар, хизмат юзасидан турар жой берилган-у, лекин вафот этган ходимнинг оила аъзолари, 1 ва 2 группа инвалидлар, вояга етмаган болалари билан бирга яшовчи ёлғиз шахслар бошқа турар жой берилмасдан туриб, хизмат юзасидан берилган турар жойдан кўчирилиши мумкин эмас.

А. ҲАСАНОВ,
юрисконсульт.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

ТАСС МУХБИРЛАРИ ЁЗАДИЛАР

Қора Американинг аҳволи

ВАШИНГТОН. «Ирқчилик тугатилгани йўқ ва биз унга қарши кураш олиб боришимиз зарурлигини унутмаймиз». АҚШ миллий шаҳар уюшмаси раиси Жон Жекоб Вашингтонда ўтказилган матбуот конференциясини ана шу сўзлар билан бошлади. Конференцияга «1988 йилда қора Американинг аҳволи» доклади тақдим этилди.

Бугунги Америкада унинг кўпгина қора танли гражданлари, аввалгидек, жамиятдан четлашиб қолмоқдалар ва ҳаётнинг истисносиз барча соҳаларида камситилмоқдалар. Уюшма тайёрлаган ҳужжатнинг асосий хулосаси ана шундай. Сўнгги маълумотларга қараганда, АҚШда яшовчи негрлар мамлакат барча аҳолисининг 12,1 процентини ташкил этади. Айни вақтда қора танли американликлар ўртасидаги ишсизлик оқ танлиларга нисбатан деярли икки ярим баравар кўп бўлиб, 14,7 процентдир. Негр оилаларининг ўртача даромади оқ танли оилалар даромадига таққослаганда бор-йўғи 57,6 процентни ташкил этади. Американлик негрларнинг учтасидан биттаси ўта қашшоқ кун кечиради.

Масалан, ишга ёлланаётган вақтда, деб уқтирилади докладда, қора танли американликларнинг камситилаётганлиги энг аввало уларнинг қора ишлар билан шуғулланишга ёки мамлакатда энг кам ҳақ тўланадиган жамоат хизмати системасида ишлашга мажбур бўлаётганликларида ўз аксини топмоқда.

Автосалонда СССР куни ўтказилди

БРЮССЕЛЬ. Бельгия пойтахтида бўлаётган халқаро автомобиль салонида Совет Иттифоқи куни ўтказилди.

Мамлакатимиз автомобиль саноати учун комплектловчи деталлар ишлаб чиқариш ва ускуналар етказиб беришда ҳамкорлик қилиш мумкин бўлган соҳаларни аниқлаб олиш мақсадида ўтказилган Совет ва Бельгия савдо доиралари вакиллари учрашуви ушбу воқеанинг муҳим жиҳатларидан бири бўлди.

Учрашувда барча Совет автомобиль заводларининг салонга келган директорлари, Бельгиянинг «Скалдия—Волга» акционерлик жамияти ходимлари, автомобиль саноати билан боғлиқ бўлган Бельгиянинг 60 та фирмаси раҳбарлари, Бельгия экономика министрлиги намояндалари қатнашдилар.

Автосалоннинг 8 — иш куни бу ерга келувчиларнинг «Лада» Совет автомобилига 100-буюртмаси билан нишонланди. Бу ерда «Самара» моделига эҳтиёж жуда катта. Буюртмаларнинг 60 процентдан кўпроғи ана шу моделга тўғри келяпти.

КОСМОНАВТЛАР УЧУН СКАФАНДР

Қўшма Штатларда мутлақо янги космик скафандр яратилган. Аэронавтика ва космик фазони тадқиқ этиш миллий бошқармасининг вакили Маунтин-Вью шаҳрида (Калифорния штати) маълум қилишига қараганда, скафандр бирорта ҳам газлама ва юмшоқ деталлар қўлланилмай, фақат алюминийдан ясалган. Аммо у космонавтнинг ҳаракат қилишига ҳеч қийинчилик туғдирмайди, уни кийиб-ечиш осон, фойдаланишда пухта. «Эй-экс-5» — костюмга ана шундай деб ном беришган — очиқ космосдаги инсон учун костюм ичида мунтазам бир хил атмосфера босимини сақлаб туриш имконини беради, уни радиация нурларидан ва майда метеоритлар зарбидан ҳимоя қилади. НАСА вакилининг қайд этишига қараганда, янги скафандр бўлажак Америка космик станцияларида фойдаланиш учун махсус яратилган.

ОДАТДАН ТАШҚАРИ ПОЙГАЛАР

Американинг Спрингфилд шаҳридаги (Иллинойс штати) ярмаркаларда мана ўн йилдирки анъанавий чўчқа болаларининг пойгалари ўтказилмоқда. Пойга қатнашчиларини мусобақалар бошланишидан бир неча

Калейдоскоп

ҳафта олдин бир йўналишда югуришга ўргата бошлайдилар. Финишда эса қатнашчиларни мазали таом — қаймоқли шоколад кутади.

Пойгалар қипиқ сепилган овал шаклидаги трекда ўтказилади. Финал пойгасида мусобақа қатнашчиларига баландлиги 40 сантиметрга тенг тўсиқларни ҳам енгиб ўтишга тўғри келади. Ўтган йилги мусобақаларда Гекльберри лақабли чўчқа боласи ғолиб чиқди. У финал пойгасида ўттиз метр масофани беш секундда босиб ўтди.

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ

Янги журналга обуна бўлинг

Янги, ҳар ҳафтада бир чиқадиган оммавий ижтимоий-сиёсий «Эхо планети» («Планета акс-садоси») журналини нашр этишга тараддуд кўрилмоқда. ТАСС ва СССР Журналистлар союзининг биргаликдаги нашри бўлган мазкур журнал халқаро ҳаётнинг долзарб муаммоларини ёритиш бўйича ихтисослашади, «ЭП»нинг биринчи сони апрель ойи бошларида чиқади.

Журнал ўз ўқувчиларини топиш учун сертармоқ ахборот марказларига эга бўлган ҳозирги жаҳондаги беш энг катта агентликлардан бири — ТАССнинг ижодий ва технология имкониятларидан максимал фойдаланади.

Сиёсий мавзудаги мақолалар билан бир қаторда журнал саҳифаларидан чет эл ижтимоий ва маданий ҳаётига оид янгиликлар, жаҳон фани ва спорти ютуқлари кенг ўрин олади. Нашрнинг қарийб учдан бир қисмини суратлар эгаллайди, ичида рангли суратлари бор саҳифалар ҳам бўлади.

«Эхо планети» журналига «Союзпечать»нинг маҳаллий бўлимларида обуна қабул қилиш бошланди.

СУРАТЛАРДА: ТАСС хабарларини қайта ишлаш автоматлашган системасининг марказий зали; янги «Эхо планети» журналида эълон қилинажак айрим материаллар.

Б. Кавашкин ва В. Христофоров фотолари, (ТАСС фотохроникаси).

Денгиз бўйидаги шифохона

ЯЛТА. Қримдаги янги шифохонанинг ойналари яркираб чиқаётган қуёш нурида товланиб кетди. Ярим оролнинг жанубий соҳилида, Симеиз яқинида «Россия шафақлари» санаторийси қурилиши тугалланди. Куни кеча бу ерда даволаш физкультураси комплекси ишга туширилди.

Қурувчилар соҳилдаги яланг қояларда 300 минг кубометрдан ортиқ тупроқ ишларини бажариб, бешта корпусни тикладилар. Бу корпуслар шундай жойлаштирилганки, ҳар бир палата деразасидан мовий денгиз кўриниб туради.

Ялтани қуришнинг бош планига мувофиқ, шифохоналар жойнинг баланд-пастлигини, маҳаллий иқлимни ҳисобга олувчи, нафас олиш органларини яхши даволашга ва кардиология профилактикасига кўмаклашувчи ўзига хос лойиҳалар асосида бунёд этилади.

Экран усталарининг ҳамкорлиги

А. П. Довженко номли Киев бадиий фильмлар киностудияси билан Хошимин шаҳар киностудияси ижодкорлари Вьетнамнинг ва халқаро коммунистик ҳаракатнинг атоқли арбоби Ле Зуан ҳақида ҳикоя қилувчи янги ҳўжжатли фильмни суратга ола бошладилар. Бу СССР Кинематография давлат комитети билан ВСР Маданият министрлиги ўртасида 1988 йилда ҳамкорлик қилиш тўғрисида 20 январда Москвада имзоланган иш планида назарда тутилган.

Ҳужжатда Совет ва Вьетнам кинематографчиларининг алоқаларини бундан буён ривожлантириш йўллари, иккала мамлакат ўртасидаги ижодий мулоқотнинг янги усуллари белгилаб берилган. Чунончи, Вьетнамда В. И. Ленин туғилган куннинг 118 йиллигига бағишланган фильмлар кўрсатилади. Ўз навбатида, ВСР мустақил давлат деб эълон қилинган куннинг 43 йиллигига бағишланиб Совет Иттифоқида Вьетнам фильмлари ҳафталиги бўлиб ўтади. М. Горький номли киностудиясининг экран усталари эса болалар ва ўсмирлар учун фильмлар яратиш соҳасидаги тажрибаларини ўртоқлашадилар.

Вьетнам кино арбоблари Тошкентда ўтказиладиган Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари Халқаро кинофестивалининг, шунингдек Бокуда бўладиган навбатдаги Бутуниттифоқ кинофестивалининг меҳмони бўладилар. Ҳамкорликда фильмлар ишлаб чиқариш ривожлантирилади.

«Совчи» компьютер

Ҳисоблаш техникаси Украина пойтахти аҳолисининг оилавий ҳаётида туппа-тузук «маслаҳатгўй» бўлиб қолди. Бу ерда Ригадаги «Информсервис» кооперативининг филиали очилди. Филиал одамларни бир-бири билан таништиришда холис хизмат қилади.

Электроника келин ва куёв танлашдек ниҳоятда нозик ишда ўз вақтида ёрдамга келди. Компьютер хотирасида жуда кўп маълумотлар туради, гарчи оила қурмоқчи бўлса ҳам, аммо баъзи сабабларга кўра, бунга улгурмаган, турмуш ўртоғини танлаб олишда қийинчиликларга дуч келаётган кишилар тўғрисида ЭҲМда кўпроқ ахборот йиғилади. Бир ёстиққа бош қўймоқчи бўлган кишиларнинг диди, одатлари, бир-бирларига айтаётган истакларини ҳисобга олиш имконияти пайдо бўлди.

Электрон «совчи» анкетадаги барча бандларни, шунингдек юзга яқин савол ёзилган текстни ҳисобга олиб, энг мақбул вариантларни қидиради. Компьютер конкрет одамга мос келадиган куёв ва келинларни танлаб олишда, борингки уларнинг учрашувини уюштиришда ҳам ёрдам беради. Кооперативдаги тажрибали психологлар, юристлар, иқтисодчилар ҳам кишиларга маслаҳат бермоқдалар.

(ТАСС).

«Математика ва гўзаллик»

«Ўқитувчи» нашриёти тажрибали педагог С. И. Афонинанинг «Математика ва гўзаллик» китобини босмадан чиқариб, мактаб ўқувчиларига тақдим этди.

Математика фани оламига қадам қўйган ҳар бир кичкинтой бора-бора унинг сеҳрини, гўзаллигини ҳис қила бошлайди. Мантиқий фикрлаш ва ақлни чархлашда, ўз фикрини лўнда баён қилишда математика фанининг роли беқиёсдир.

Мазкур қўлланмада математика бўйича синфдан ташқари ишларнинг тўгарак, математика кечаси ва бошқа турлари ҳақида батафсил ҳикоя қилинади. Китобда математика қонун-қоидаларига асосланган фокуслар, кроссвордлар, эртаклар жуда қизиқарли материаллар асосида ёритилган. Шунингдек, жонли табиатдан келтирилган турли мисоллар ўзининг оддийлиги, ўқувчи онгига тез сингиши билан ажралиб туради. Айниқса буюк ватандошларимиз Абу Райҳон Беруний, Абу Али ибн Сино, Н. И. Лобачевский, С. В. Ковалевская ва бошқаларнинг ҳаёти ва ижодига оид лавҳалар ғоят мароқли ва жозибали баён қилинган.

Қўлланма студентлар ва умуман математика фани билан қизиқувчи кенг китобхонлар оммаси учун ҳам мўлжалланган.

(ЎзТАГ).

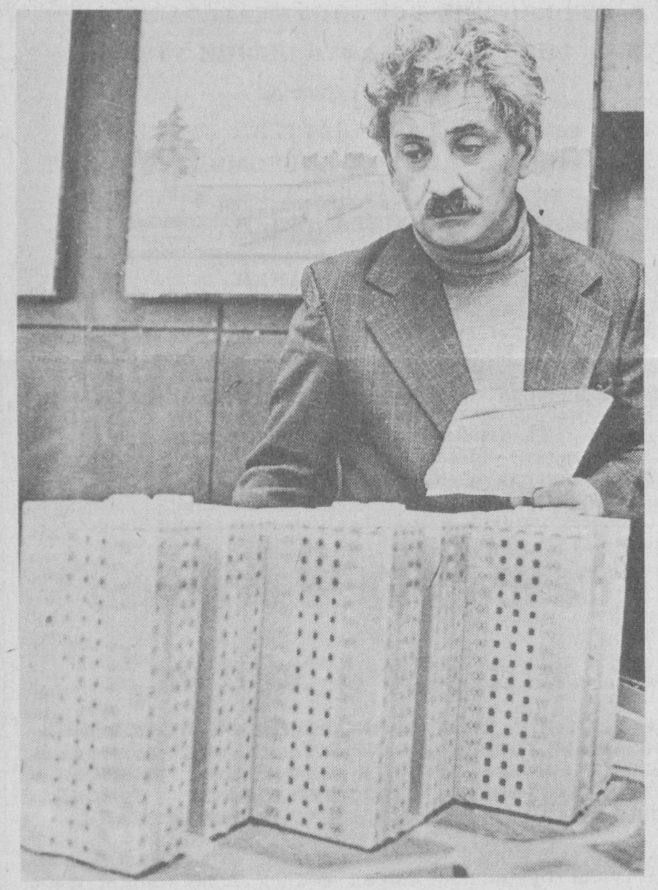

«ТашЗНИЕП» лойҳалаш институти архитекторлари томонидан яратилаётган бир қатор чизмалар шаҳар меъморчилигини ривожлантириш ишларига қўшилаётган баракали улуш бўлаётир. Айниқса, институтнинг 1-лойиҳалаш устахонаси коллективи бу борада салмоқли ишларни бажараяпти. Владимир Бурдман бир неча йилдирки мана шу коллективга бошчилик қилади. Яқинда у турар жой биноларининг янги лойиҳасини яратди. Унда аҳоли учун барча зарур шарт-шароитлар муҳайё этилган.

СУРАТДА: В. Бурдман янги лойиҳани кўриб чиқмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

Армия хизматига тайёрмиз

Тошкент шаҳрининг Сергели районида ўсмирларнинг қонун бузишлари ўтган йилга нисбатан анча камайди. Бу «Октябрь — 87» ҳарбий-ватанпарварлик клуби самарали ишларининг натижасидир. Клубни запасга бўшатилган ёш жангчилар район кенгаши тузган эди. Унга совет қўшинларининг Афғонистондаги чекланган қисмида хизмат қилган йигитлар бирлашган. Собиқ жангчилар 200 дан ортиқ ўсмирни клуб ишига жалб этдилар. Илгари бу ўсмирларнинг кўпчилиги балоғатга етмаган болалар ишлари назорат идорасининг ҳисобида турар эдилар. Болалар бу ерда енгил атлетика билан шуғулланадилар, радио тўгаракларида иштирок этадилар, дружиначиларнинг рейдларида қатнашадилар. Клуб ташкилотчиларининг мақсади — ёшларни армия хизматига тайёрлаш, ўз қилмишлари учун масъулият ҳиссини тарбиялашдир. Ҳозир бундай клублар Тошкентнинг барча районларида ишлаб турибди.

Ёш авлодни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялаш масаласи Тошкентда ўтказилган запасдаги ёш жангчилар шаҳар слётининг мавзуси бўлди. Слёт қатнашчилари ёшларни СССР Қуролли Кучлари сафларида хизмат қилишга идеологик ҳамда жисмоний жиҳатдан тайёрлаш, ўсмирларнинг мазмунли дам олишини ташкил этиш проблемаларини муҳокама қилдилар. Собиқ жангчи-интернационалистлар интернационал бурчини бажариш чоғида ҳалок бўлганларнинг оилаларини, уруш ва меҳнат ветеранларини оталиққа олиш мақсадида тимурчилар ҳаракатини кенг авж олдиришни таклиф этдилар.

(ЎзТАГ).

«САЛОМАТЛИК» КЛУБИ

«Бекаму кўст ва яхши овқатланишнинг аҳоли сиҳат-саломатлиги учун катта аҳамиятга эга эканлигини эътиборга олиб, озиқ-овқат маҳсулотларининг сифатини яхшилаш ва улардан оқилона фойдаланиш чора-тадбирлари изчиллик билан амалга оширилсин. Озиқ-овқат маҳсулотларининг биологик қимматини характерлайдиган кўрсаткичларни СССР давлат стандартларига киритиш кўзда тутилсин».

(«СССР аҳолисининг саломатлигини муҳофаза қилишни ривожлантириш ва соғлиқни сақлашни қайта қуришнинг ўн иккинчи беш йилликка ва 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари»дан).

«Саломатлик клуби»даги материаллар Ўзбекистон санитария, гигиена ва касб касалликлари илмий текшириш институтининг директори, медицина фанлари доктори, профессор Тўлқин ИСКАНДАРОВ таҳрири остида берилмоқда.

Узоқ умр сирлари

- **Овқатланиш режимида гап кўп.**
- **Сут ва қатиқнинг фойдаси.**
- **Спиртли ичимлик — соғлиқ душмани.**
- **Кексани парвариш асрайди.**

Инсон овқат билан тирик. Ўз вақтида ва иштаҳа билан овқатланиш саломатликнинг энг муҳим, зарур шартидир. Овқат рационининг состави нотўғри тузилса, организм чидамлиги сусайиши мумкин. Айниқса, овқатланиш вақтига қатъий амал қилиш лозим. Баъзи соғлом ва бемор одамлар борки, оч-наҳор ишга кетадилар, аксинча баъзи кишилар эрталаб тўйиб нонушта қилиб, кун бўйи овқатланмасдан, кечқурун овқатланадилар. Бундай овқатланиш режими организмнинг умумий ҳолатига, асаб системасига зарар келтириши турган гап.

Овқатни ўз вақтида ейиш шартли рефлекснинг бўлишига ёрдам беради, бу эса, ўз навбатида, ферментга бой бўлган меъда ширасининг ажралишига олиб келади. Умуман ҳар куни уч-тўрт марта овқатланиш лозим. Тушки ва кечки овқат ўртасидаги вақт олти-етти соатдан ошмаслиги керак. Кечки овқатни ётишдан икки-уч соат олдин ейиш керак. Чунки истеъмол қилинган овқатнинг асосий қисми ичакка ўтади. Агар бундай қилинмаса, меъдадаги овқат асаб системасини қўзғатиши туфайли нормал уйқу бузилади. Ётишдан олдин бир стакан сут ёки қатиқ ичиш жуда фойдали бўлади.

Овқат еган пайтда шошилиш, ўқиш, кўп гапириш мумкин эмас. Хотиржамлик билан овқатланиш лозим. Яхши чайналмаган овқат меъдада туриб қолиб, зўр бериб шира ажралишига олиб боради. Меъда яраси бор кишилар етарли ва тўла сифатли, оқсиллар, углеводлар, ёғлар, витаминларга бой бўлган овқатларни истеъмол қилишлари керак. Сут ва сутли маҳсулотлар, илитилган тухум, буғда пиширилган овқатлар, балиқ ва сабзавотли овқатлар фойдали ҳисобланади.

«Иштаҳа — ҳазм ширасидир», — деган эди физиолог олим И. П. Павлов. Бироқ, иштаҳа маълум вақтларда, овқат ейилгандагина пайдо бўлади ҳамда сақланади. Маълумки, жисмоний иш қилмаганда ва ҳадеб бир хил овқат ейилаверганда иштаҳа йўқолади. Овқатланаётган жой шароити ҳам катта аҳамиятга эга. Овқатланадиган жой одамнинг баҳри-дилини очадиган, сокин бўлиши керак. Таом янги, сифатли, таъмли, хушбўй ва кўриниши иштаҳа қўзғатадиган бўлиши жуда муҳимдир.

Бир ўтиришда ейиладиган овқат жуда кўп бўлмаслиги керак. Муттасил кўп овқат еб юрилса, ошқозон чўзилиб кетиб, жиддий оқибатларга сабаб бўлиши мумкин. Ошқозон чўзилиб кетмаслиги учун юқорида айтиб ўтилган қоидага қатъий риоя қилиш керак. Бошқача айтганда, меъёрида овқат ейиш лозим.

Соғлиқни сақлаш ва барвақт қариб кетмаслик учун спиртли ичимликларни ичмаслик керак. Алкоголь наркотик заҳардир. Ҳатто жуда кам миқдордаги 160 грамм алкоголь 24 соат давомида ўз таъсирини сақлаб, организмни заҳарлаб туради. Алкоголь даставвал бош мия ҳужайраларига таъсир қилади, кейин уларни фалажлайди, юрак ва қон томири тармоқларини ишдан чиқаради. Юрак фаолияти бузилиб сусаяди ва ўз ишини бошқара олмай қолади. Ҳансираш, юрак уриши, умумий ҳолсизланиш, шиш пайдо бўлади. Алкоголь кўпинча ошқозоннинг касалланишига олиб келади, шунингдек ичак фаолиятини бузади. Бемор тўши остида нохуш оғриқ сезади, жиғилдони қайнайди, кекиришдан азоб чекади, эрталаблари ташна бўлади. Кўпгина ичкиликбозларнинг жигари оғрийди, кейинчалик жигари катталашиб, буришиб қолади. Спиртли ичимликлар буйракка ҳам ёмон таъсир қилади. Ичувчи кишиларнинг буйраги жигарга ўхшаб олдин шишади, кейин бурушиб қолади.

Тамаки ҳам шундай заҳардир. Унинг баргида инсон организмига ёмон таъсир этувчи ҳар хил моддалар борлиги кимёвий текширувларда аниқланган. Тамаки тутунида никотин, ис гази, пиридин асоси, цианид кислота, аммиак, азот, эфир мойи, водород сульфид, карбонат кислота каби зарарли моддалар бор. Углерод оксид, из гази, цианид кислота ва пиридин асосларининг қўшилиб таъсир этиши натижасида муҳим физиологик жараён — нафас ишдан чиқади. Маълумки, чекувчилар эрталаб қаттиқ йўталади. Баъзан чекишни ташлагандан кейинги биринчи кунларда йўтал кўпайиб кетади ва киши яна чека бошлайди. Бироқ йўтал зўрайиши, чекишни ташлагандан кейин тез орада ўтиб кетади ва юқори нафас йўлларидаги яллиғланиш жараёни йўқолади.

Жисмоний меҳнат, физкультура ва спорт билан шуғулланиш узоқ умр гаровидир. Меҳнат соғлиқ манбаи ва ҳаёт омилидир. Физкультура кўп йилларгача бизни ёшартириб турадиган воситалардан биридир. Касал бўлмаслик учун соф ҳаво ва жисмоний машғулотларнинг нақадар катта аҳамиятга эга эканлиги қадимдан маълум. Чунончи, қадимги грециялик файласуф Аристотель «Ҳаёт — ҳаракат талаб этади, дунёда ҳеч нарса узоқ вақтгача мутлақо ҳаракат қилмаслик каби одамни ҳолдан кетказмайди ва барбод этмайди», деб қайта-қайта такрорлаган эди. Ибн Сино ўз асарларида инсон соғлиги учун жисмоний машқларнинг аҳамияти борлигини кўп таъкидлаган. У шундай деб ёзади: «Доимо меъёрида ва ўз вақтида бадан тарбия қилиб юрган одам дарддан қутулиши учун ҳеч қандай дори-дармоннинг ҳожати йўқ».

Кексайганда физкультура ва спорт билан мунтазам шуғулланиш қон томирлари склерози пайдо бўлишининг олдини олади, модда алмашинувини яхшилайди, нафас мускулларига қувват беради. Физкультура ва спорт жуда қариб қолганда ҳам меҳнат қилиш қобилиятини тўла сақлаб қолишга ёрдам беради.

Хулоса қилиб айтганда, ўз вақтида дам олиш, ухлаш, меҳнат отпускаларидан тўғри фойдаланиш, асаб ситемасини чарчатмаслик катта аҳамиятга эгадир.

Носир ҚОСИМОВ,
медицина фанлари кандидати.

Иссиқ жон — иситмасиз бўлмайди дейишади. Тобимиз қочиб қолса, шифокор буюрган дорини олиш учун аптекага борамиз. Бу ерда хизмат қилувчи доришунослар хушмуомала, ширинсўз, илтифотли бўлишса, кўнглимиз равшан тортади. Шаҳримиздаги 33-дорихонада Раъно Мирзаевани ана шундай хушмуомала ходим дейишади. У йигирма йилдан бери шу дорихонада ҳалол хизмат қилмоқда.

СУРАТДА: тайёр дорилар бўлимининг мудири Раъно Мирзаева.

Р. Шарипов фотоси.

Шифобахш неъматлар

Карам—минг дардга малҳам

Карам сўзи лотинча бўлиб «бош» деган маънони англатади. Дарҳақиқат, қалин барра барглар жипслашиб, ўзига хос бошсимон мева ҳосил қилади. Карам сабзавотларнинг бир тури бўлиб, мамлакатимизда 70 хили етиштирилади. Унинг боғ карами, гул карами, оқ, қизил, брюссель, савой, кольраби, ёввойи каби турлари бор. Гул карами ўзига хос таъм ва хушбўйликка эга. Ёввойи карам аччиқроқ бўлади.

Қадим замонлардан шифобахш ўсимлик сифатида карамдан фойдаланиб келинган. Қадимги греклар ва римликлар карам билан уйқусизликни, карликни, эпилепсия касалликларини даволашган. Бундан икки минг йиллар илгари овқатдан олдин ва овқатлангандан кейин озгина карам истеъмол қилиш фойдали деб ҳисобланган ва унга амал қилинган.

Карамнинг асосий таркибини сув ташкил этса-да, унда қанд моддаси, оқсил, минерал тузлар ва витаминлар бор. Таркибида метионин ва холин моддалари бўлган карам жигар касаллигига ҳам даводир. Карамнинг шираси юрак қон-томир касалликлари ва ошқозон яраларини даволашда наф келтиради. Карамни чайнаб, суви сўрилса, бўғилган овоз очилади.

Булардан ташқари, йўғон ичак ҳаракати функциясини регуляция қилади. Ёғлар алмашинувини идора қилади, бу ўз навбатида организмдан ортиқча холестеринни чиқариб юборади. Натижада атеросклероз хасталигига чалиниш олдини олади. Пешобни ҳайдаш хосияти ҳам бор. Буюк табиб Абу Али ибн Сино карам борасида шундай ёзган: «...Ёмон яраларнинг ейилишига тўсқинлик қилади, тухумнинг оқи билан қўшиб, куйган жойга қўйилади. Ярага айланган қўтирга фойда қилади. Сариқ йўнғичқа уни ва кунжут билан аралаштириб тайёрланган қуюқ суртмаси подаграга ва бўғинлар оғриғига фойда қилади. Карам шираси ё қайнатмасини кунжут ёғи билан қўшиб, томоқ чайқалса, томоқ оғриқларига фойда қилади...»

Демак, сабзавотнинг бир тури — карамни кунлик овқатланиш режимига киритилса киши саломатлигига фойдаси кўп тегади.

Мирзамир
МИРЗАШАРИПОВ,
фарғоналик доришунос.

Медицина янгиликлари

Дорилар учун «транспорт»

Оддий целлюлоза илгари дори сифатида ҳеч қачон қўлланилмаган эди. Ҳозирда фармакологлар уни дори моддалар арсеналига қўшишди. У ўзи касалдан фориғ қилмайди, аммо бошқа препаратлар учун «транспорт» тариқасида хизмат қилади.

Белорус олимлари бу табиий полимердан фойдаланиб, юқори эффектли препаратларни ишлаб чиқардилар. Чекишга қарши, шамоллашни даволашда, юрак-қон томирлари ва бошқа хасталикларда қўлланиладиган дорилар шулар жумласидандир.

Организмда целлюлоза секин-аста ўзлаштирилиши туфайли у «олиб келаётган» дори узоқроқ таъсир қилади. Шунингдек, у бир мунча афзалликларга эга, яъни оддий таблеткадан кўра, у орқали касални даволашда аниқ мақсадни йўналтиришга эришилади. Бу янгилик ҳозирги вақтда мамлакатимизнинг 29 та медицина муассасасида клиник текширувдан ўтказилмоқда.

Илмий лабораторияларда

Хавфсирашга ўрин йўқ...

Мўъжизакор табиатнинг инсоният, қолаверса, бутун мавжудотлар учун карами кенг, илтифоти катта, саховати улуғ, марҳамати дунёча бор. Маълумки, нефть ва нефть маҳсулотларининг кишилик ҳаётидаги тутган ўрни беқиёс, улар билан саноат корхоналари, механизм, агрегатлар, транспорт воситалари ҳаракатда. Шуни айтиш кераки, табиатнинг инъоми бўлмиш нефть запаслари тобора камайиб бормоқда. Йилдан-йилга «қора олтин» деб юритилувчи нефтни олиш йўллари мушкуллашиб бораяпти. Том маънодаги бебаҳо ёқилғи — нефть олимларнинг фикрича, жуда қадим замонларда илк ўсимлик ва ҳайвонотларнинг органик қолдиқларидан, узвий химиявий жараёнлар натижасида пайдо бўлган.

Олимлар илмий лабораторияларда нефть ўрнини боса оладиган сунъий манбааларни кашф этиш борасида кенг кўламда ишлар олиб боришмоқда. Бундай хайрли ишларнинг амалга ошишида яна ўсимликлар оламига мурожаат қилишга тўғри келмоқда. Жумладан, ҳозирда Бразилияда мотор ёнилғиси сифатида шакар қамиши «беминнат дастёр»лигини кўрсатмоқда. Мураккаб ферментация жараёни натижасида шакар қамишидан ҳосил бўладиган ёқилғи қарийб талабдаги ёнилғининг ярмини қопламоқда.

Келажакда баъзи бир ўсимлик намуналари асосида суюқ ёнилғи олиш истиқболи бор. Халқаро моликка эга бўлган анжуманларнинг бирида Нобель мукофотининг лауреати М. Кальвин қизиқарли маълумот билан кимёгарлар аҳлини, ботанот ошуфталарининг диққатини ўзига банд қилди. Олимнинг ахборотига қараганда, нефть манбаи сифатида айрим тропик ўсимликлардан фойдаланилса бўлади. Жумладан, мойдор ихрождан табиий ҳолда нефть берувчи манба сифатида фойдаланиш мумкин. Дарҳақиқат, мазкур ўсимликнинг узум ғужуми мисол мевалари шу қадар углеводородларга бойки, уни маҳаллий аҳоли табиий шам сифатида қўллайдилар. Атрофлича олиб борилган тажриба ва тадқиқотлар шуни кўрсатадики, нефть маҳсулотини берувчи бу ўсимлик маданий равишда кўпайтириладиган бўлса, бир гектар майдондан 4 тонна атрофида қимматбаҳо ёқилғи олиниши мумкин.

Фан ва техника кенг қулоч ёзган ҳозирги даврда, ирсият инженерлиги амали билан янада салмоқли миқдорда бебаҳо ёқилғи берувчи ўсимлик намуналари яратилиши ва улар совуқ иқлимли жойларда ўстирилиши истиқболлари воқеликдан ҳоли бўлмаслиги мумкин.

Маннон НАБИЕВ,
химия фанлари кандидати.

Кўз оғриғи ҳақида

Кўз иккита яратилди, негаки бири ишдан чиқса, иккинчиси ўрнига қолади.

* * *

Кўз яллиғланишида умумий даво — кескин ҳаракатлар қилмаслик, оқмисга ва нурга қарамаслик, меъдани овқат билан тўлдирмаслик, уни ўта бўш ҳам қўймаслик, сувни кўп ичмаслик, қичқирмаслик, энгашмаслик керак, чунки буларнинг ҳаммаси касалликка сабаб бўлган моддани кўз томонга тортади.

* * *

Агар аёл сути кўзга томизилса, кўз оғриғини йўқотади. Бу кўп марта тажриба қилинган.

* * *

Ҳаддан ортиқча ўқиш кўзга зарар қилади. Кўз эса мия билан боғланган. Кўз орқали мия таъсирланади.

* * *

Алоэдан истеъмол қилиб юрилса, кўз нурини кўпайтиради. Сут кўзга суртилса, кўриш қувватини оширади.

Қадимги «Таҳсил ал-Манофиъ» китобидан.

Редактор
Т. М. ҚОЗОҚБОЕВ.

ШАҲАРЛАРАРО ТЕЛЕФОН АЛОҚАСИ ХИЗМАТИДАН ФОЙДАЛАНИНГ!

Телефонингизда «8» рақамини териб узлуксиз гудок товушини эшитгач, керакли шаҳар коди ва ўзингиз чақирмоқчи бўлган телефон номерини теринг. Агар ана шу барча рақамларни териб бўлганингиздан сўнг 35 секунд давомида «чақириқ бўлишини назорат» этувчи (узун-узун) сигнални эшитмасангиз, ҳаммасини бошқатдан теришингиз лозим.

Мабодо «8»га чиқолмасангиз ёки бошқа шаҳар билан уланиш амалга ошмаса, 39-49-10, 33-58-10 телефонлари орқали буюртма беришингиз зарур.

Шаҳарлараро автомат телефон алоқасидан 21, 24, 29, 32, 33, 35, 39, 41, 42, 44, 45, 46, 47, 48, 53, 55, 56, 57, 58, 62, 64, 65, 67, 68, 74, 75, 76, 77, 78, 90, 91, 96-АТСларни абонентлари фойдаланишлари мумкин. 468xxx ва 538xxx АТСлар бундан мустасно.

ЭСЛАТМА: 42, 44-АТС абонентлари код ва чақирилаётган телефон номеридан сўнг ўз телефонингиз номерини теришингиз керак.

Чақирилаётган шаҳар справка бюроси орқали Сизга керакли абонентнинг телефон номери ҳақида одатдаги тўлов эвазига справка олиш мумкин. Автомат алоқада имтиёзли тариф иш кунлари соат 18 дан 24.00 ва 00 дан 07.00 гача, дам олиш ва байрам кунлари — кеча-ю кундуз тадбиқ қилинади.

Автомат алоқа йўналишларга буюртмаларни 07 хизмати телефонисти қабул қилади. Справкалар учун телефон 007. Шаҳарлараро телефон алоқаси учун буюртма 44-09-11 телефони орқали қабул қилинади.

Халқаро автомат телефон алоқаси қуйидаги йўналишлар бўйича ишлайди.

Йўналишлар номи	КОД	Справка бюроси
Актюбинск	31300	22121
Олмаота	3272	695122
Андижон	37422	42222
Ашхобод	36300	51556
Барнаул	3852	251825, 256683
Белгород	07222	22222
Благовешченск	41622	20505
Брянск	08322	—
Бухоро	36500	32222
Винница	04300	22222
Владимир	09222	32222
Волгоград	8442	330301
Вологда	81722	22222
Воронеж	0732	522222
Ворошиловград	0642	522222
Горький	8312	362222
Грозний	87122	34502
Гулистон	36722	22222
Жамбул	32600	30707
Жезқазған	31000	62721
Жиззах	37222	32222
Днепропетровск	0562	222222
Душанба	3772	225555
Ереван	8852	527972
Житомир	04100	72222
Запорожье	0612	332222
Иваново	09322	24162
Ивано-Франковск	03400	22222
Йошкар-Ола	83600	62222
Калинин	08222	37474
Калуга	08422	22222
Қарағанда	3210	543636
Қарши	37500	45555
Қизил Ўрда	32400	66908
Киев	044	2122222
Киров	83300	22222
Кировоград	05222	22222
Кишинев	0422	222222
Қўқон	43400	22222
Кўкчатов	31600	65757
Кострома	09422	9909111
Краснодар	8612	550333
Красноярск	3192	275959
Куйбишев	8462	334583
Курск	07100	21313
Қизил	39400	23305
Ленинобод	37900	62222
Ленинград	812	—
Липецк	0740	772222
Львов	0322	222222
Мари	37000	22222
Махачқала	87222	70362
Минск	0172	310911
Москва	095	—
Нальчик	86600	22111
Навоий	43600	—
Наманган	36900	62222
Николаев	0510	351555
Новосибирск	3832	9909111
Нукус	36122	22222
Омск	3812	240424
Оржоникидзе	86722	38188
Орел	08600	55400
Ўш	33222	21106
Павлодар	3180	752755
Псков	81122	22145
Рига	0132	222222
Ростов-Дон	8632	326609
Рязань	0912	779439
Самарқанд	36600	32222
Саранск	83422	42222
Саратов	8452	245300
Свердловск	3432	209111
Семипалатинск	32200	22121
Смоленск	08100	—
Сочи	8620	924455
Ставрополь	86522	25252
Толдиқўрғон	32800	72121
Таллин	0142	447988
Тамбов	07522	22371, 24474
Тбилиси	8832	990203
Термиз	37622	22222
Туапсе	86261	21746
Томск	38222	23894
Тула	0872	217377
Ульяновск	84222	22222
Уральск	31100	21068
Урганч	36222	62222
Усть-Каменогорск	32300	52222
Фарғона	37300	42222
Фрунзе	3312	284254
Харьков	0572	322222
Целиноград	31722	09111
Чебоксари	8350	222222
Челябинск	3510	361631
Черкасси	04722	22222
Чернигов	04622	22222
Черновци	03700	22222
Чимкент	32500	34546
Чита	30222	9909111
Ялта	0600	322222
Ярославль	0852	227666

ШАҲАРЛАР ВА РАЙОН МАРКАЗЛАРИ:

Йўналишлар номи	КОД	Справка бюроси
ОЛМАОТА ОБЛАСТИ:		
Баканас	32773	—
Иссиқ	327075	2183
Қапчағай	32772	21109
Каскелен	32771	91963
Кегек	32777	21565
Талғар	32774	46370
Узун-Оғоч	32770	21898
Чилик	32776	75400
Энергетика	32752	—
ОЛТОЙ ЎЛКАСИ:		
Алейск	38553	22209
Алтайск	38537	22209
Белокуриха	38577	28209
Волчиха	38565	22209
Завьялово	38562	22209
Заринск	38595	41209
Змеиногорск	38517	22209
Краснощеково	38575	22209
Новоалтайск	38532	22209
Павловск	38511	22209
Рубцовск	38557	22209
Родино	38563	22209
Смоленское	38536	22209
Целинное	38596	22209
АНДИЖОН ОБЛАСТИ:		
Охунбобоев	37475	52222
Бўз	37433	32222
Куйганёр	37437	—
Қўрғонтепа	37472	11222
Ленинск	37436	22222
Марҳамат	37439	12222
Пойтуғ	37431	22222
Пахтаобод	37471	11222
Советобод	37473	42222
Хўжаобод	37474	12222
Шаҳрихон	37434	22222
ВОЛГОГРАД ОБЛАСТИ:		
Алексеевск	84446	31900
Биково	84495	91222
Волжск	84459	52222
Городише	84468	22111
Даниловка	84461	51233
Дубовка	84458	91261
Елань	84452	61136
Жирновск	84454	24211
Иловня	84467	51231
Калач	84472	22952
Камишин	84457	23019
Киквидзе	84445	31799
Клетск	84466	41190
Котельниково	84476	51133
Котово	84455	33111
Кумельжинская	84462	—
Ленинск	84478	—
Михайловка	84463	21099
Нехаевский	84443	51333
Николаевск	84494	61200
Новоаннинский	84447	—
Новониколаевск	84444	61204
Октябрьский	84475	—
Ольховка	84456	51155
Ст. Полтавка	84493	43872
Палласовка	84492	61835
Рудня	84453	71834
Светлий Яр	84477	22111
Серафимович	84464	31400
Средняя Ахтуба	84479	—
Суровикино	84473	91303
Урюпинск	84442	22492
Фролово	84465	—
Чернишевский	84474	61208
ГОРЬКИЙ ОБЛАСТИ:		
Арзамас	83147	22222
Балахна	831044	2009
Богородск	83170	31550
Бор	83159	22222
Викса	83177	32222
Городец	83161	22222
Дзержинск	83140	31124
Кстово	83145	22222
Кулебаки	83176	31255
Лиськово	83149	32222
Павлово	83171	41222
Семенов	83162	21221
Урень	83154	21101
ЖИЗЗАХ ОБЛАСТИ:		
Ғаллаорол	37243	—
Усмат	37241	—
КИЕВ ОБЛАСТИ:		
Белая Церковь	04463	52222
Богуслав	04461	51332
Володарка	04469	51351
Переяслав-Хмельницкий	04467	52379
Полесское	04492	51351
Ставише	04464	51332
Тараша	04466	52222
Тетиев	04460	51332
Фастов	04465	52222
ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР:		
Беруний	36152	43109
Бўстон	36158	—
Қораўзан	36146	—
Кегейли	36141	21199
Қўнғирот	36131	22222
Манғит	36151	54222
Тахтакўпир	36143	—
Тахиатош	36157	22222
Тўрткўл	36153	22222
Хўжайли	36155	42222
Чимбой	36144	—
КРАСНОЯРСК ЎЛКАСИ:		
Ачинск	39151	74399
Большая Мурта	39118	35333
Березовка	39175	91399
Большой Улуй	39159	—
Енисейск	39115	23399
Ермаковское	39138	—
Ирбейское	39174	—
Иланск	39173	—
Заозерний	39165	21247
Казачинское	3910016	575
Каратузское	39137	—
Курагино	3910036	—
Минусинск	39132	21553
Назарово	39155	22408
Новоселово	39147	—
Партизанское	39140	21444
Ужур	39156	21163
Черненко	39153	—
Шушенское	39139	32530

Йўналишлар номи	КОД	Справка бюроси
ЛЕНИНГРАД ОБЛАСТИ:		
Волосово	81273	21090
Волхов	81263	11077
Всеволжск	81270	24344
Виборг	81278	22502
Гатчина	81271	22222, 22223
Кингисепп	81275	22266
Лодейное поле	81264	22233
Ломоносов	81247	31633
Луга	81272	22222
Приозерск	81279	22889
Сосновий Бор	81269	64239
Сланци	81274	23636
Тосно	81261	22222
МОСКВА ОБЛАСТИ:		
Павловский Посад	09643	23501
Электросталь	09657	33000
Егорьевск	09640	22760
Орехово-Зуево	09641	22222
Ногинск	09651	42899
НОБОСИБИРСК ОБЛАСТИ:		
Барабинск	38361	22920
Бердск	38341	69799
Здвинск	38363	21500
Искитим	38343	—
Карасук	38355	—
Каргат	38365	22115
Куйбишев	38362	21230
Ординское	38359	32401
Северное	38360	21600
Татарск	38364	22180
ОМСК ОБЛАСТИ:		
Большеречье	38169	—
Горьковское	38157	—
Знаменское	38179	—
Исилкўл	38173	—
Калачиск	38155	—
Кормиловка	38170	—
Колосовка	38160	—
Любинский	38175	—
Муромцево	38158	—
Москаленки	38174	—
Нововаршавка	38152	—
Називаевск	38161	—
Одесское	38159	—
Оконешниково	3810066	—
Павловградка	38172	—
Русская Поляна	38156	—
Саргатское	38178	—
Таврическое	38151	—
Тевриз	38154	—
Тара	38171	—
Тюкалинск	38176	—
Усть-Ишим	38150	—
Черлак	38153	—
Шербаркўл	38177	—
ПЕРМЬ ОБЛАСТИ:		
Верешчагино	34254	—
Кизел	34255	—
РОСТОВ ОБЛАСТИ:		
Волгодонск	86392	22209
Каменск	86365	59085
Миллерово	86315	33509
Новошахтинск	86369	23120
Новочеркасск	86352	23209
Сальск	86372	20080
Таганрог	86344	21414
САРАТОВ ОБЛАСТИ:		
Аркадак	74542	21965
Аткарск	74552	22222
Бозор Қорабулоқ	74591	22222
Балаково	84570	44430
Балашов	84545	32222
Балтай	74592	21222
Вольск	74593	33410
Горний	74577	21135
Дергачи	74563	21508
Духовницкое	74573	22222
Екатериновка	74554	22222
Ершов	74564	20020
Ивантеевка	74579	22222
Калининск	74549	22211
Красноармейск	74550	22030
Красний Кут	74560	21909
Лисие Гори	74551	21008
Маркс	74567	21290
Мокроус	74565	21668
Новие Бураси	74557	21308
Новоузенск	74562	21222
Пугачёв	74574	51191
Романовка	74544	22222
Озинки	74576	21508
Перелюб	74575	41511
Петровск	74555	43711
Ртишчево	84540	22107
Самойловка	7448	22222
Степное	74566	21953
Татишчево	74558	25991
Турки	74543	21109
Хвалинск	74595	21244
Энгельс	74511	62310
СВЕРДЛОВ ОБЛАСТИ:		
Аланаевск	34346	56422
Артемовский	34363	32222
Арти	34395	91222
Асберст	34365	24009
Белоярский	34377	21222
Ирбит	34355	23653
Каменск	34378	30351
Капинск	34313	22599
Качканар	34341	23009
Краснотурьинск	34314	22299
Красноуфимск	34394	—
Нижние Серьги	34396	—
Нижний Тагил	34351	23009
Нижняя Тура	3434222	—
Первоуральск	34392	22609
Ревда	34397	42325
Северо Уральск	34310	22332
Серов	34315	24301
Сухой Лог	34373	22884
СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТИ:		
Бойсун	37633	51222
Денов	37641	91222
Комсомолобод	37634	91222
Қумқўрғон	37646	—
Жарқўрғон	37643	22222
Узун	37644	31222
Шеробод	37632	22222
Шўрчи	37645	31222
Янгийўл	37635	
СИРДАРЁ ОБЛАСТИ:		
Верхневолинское	36733	32222
Димитровское	36732	—
Крестьянский	36775	62222
Пахтаобод	36734	41292
Сардоба	36731	21222
Сирдарё	36735	92222
Фарҳод	36736	—
Ширин	36776	—
Янгиобод	36738	11292
Янгиер	36737	—
ТОЖИКИСТОН ССР:		
Восе	37711	22222
Колхозобод	37747	42222
Куйбишевск	377430	3222
Кўлоб	37713	22222
Қўрғон Тепа	37744	22222
Ленинский	37737	22222
Московский	377150	2222
Нурек	37738	22222
Обикийик	377420	2222
Оржоникидзеобод	37736	22222
Октябрьск	37745	21105, 21107
Пархар	37716	22222
Турсунзода	37730	22222
Файзиобод	37735	32222
Данғара	3771200	—
ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ:		
Оққўрғон	255	91041
Олмалиқ	261	42222
Ангрен	266	22222
Охангарон	264	52222
Бекобод	2910	2222
Бўка	257	35222
Ғазалкент	274	21385
Гулбаҳор	258	76222
Зафар	293	51222
Калинин	297	54222
Келес	296	56222
Қибрай	295	61222
Нариманов	278	—
Паркент	272	92222
Пскент	254	51260
Солдатский	256	72323
Тўйтепа	276	21209
Чиноз	259	31111
Чирчиқ	271	52222
Янгиобод	268	—
Янгибозор	298	31112
Янгийўл	260	72222
ТОМСК ОБЛАСТИ:		
Асино	38241	—
Белий Яр	38258	—
Колпашево	38254	—
Стрежевой	38259	—
УЛЬЯНОВСК ОБЛАСТИ:		
Бариш	84253	21212
Большое Нагаткино	84245	—
Вешкайма	84243	—
Дмитровград	84235	27222
Ишеевка	84254	21559
Кузоватово	84237	—
Майна	84244	—
Новая Маликла	84232	21335
Старая Майна	84230	21222
Сурское	84242	21222
Тереньга	84234	21222, 21943
Чердакли	84231	—
ХАРЬКОВ ОБЛАСТИ:		
Балаклея	05749	52222
Барвенково	05757	23011
Близнюки	05754	52222
Богодухов	05758	22222
Валки	05753	51222, 52222
Волчанск	05741	22222
Двуречная	05750	71222
Готвальд	05747	22222
Дергачи	05763	31097
Зачепиловка	05761	51933
Золочев	05764	22222
Изюм	05743	22222
Красноград	05744	22222
Купянск	05742	22222
Лозовая	05745	22222
Новая Водолага	05740	22222
Первомайск	05748	22222
Чугуев	05746	22068
Шевченко	05751	51222
ХОРАЗМ ОБЛАСТИ:		
Боғот	36231	53222
Гурлан	36236	51222
Дружба	36230	51222
Қоровул	36235	21222
Қўшкўпир	36232	92222
Ҳазорасп	36233	21222
Хонқа	36239	91222
Хива	36234	52222
Шовот	36234	54222
Янгиариқ	36238	51222
Янгибозор	36241	92222

ТЕЛЕФОНЛАРНИНГ НОМЕРЛАРИ ЎЗГАРДИ:

Барнаулда:

922000 дан 923999 гача бўлган номерлари — 92000—93999,

904100 дан 904299 гача бўлган номерлари 91700—91899,

906200 дан 907399 гача бўлган номерлари — 91200—91399,

907200 дан 907499 гача бўлган номерлар 90700—90999 га ўзгарди. Бешта рақамли номерлар олти рақамлига ўзгартирилди. «1», «4» дан бошланувчи номерлар олдидан «4» рақамини териш, «6», «7» дан бошланувчи номерлар олдидан «7» рақамини териш, қолган беш рақамли номерлар олдидан «2» рақамини териш лозим. Абонентни териш тартиби:

385+2+№АТС, справка бюроси 256683, 251825.

Волгоградда:

3873xx—3851xx номерлари 3851xx, 3855xx, 3854xx, 3852xx, 3853xx га ўзгарди. Справка бюроси 338169.

32-АТС 35 ва 39-АТСга алмашди.

Справка учун телефон 35-33-08.

718xx 788xxx га, 719xxx 789xxx га ўзгарди.

Справка учун телефон 711208.

Ленинградда:

253-АТС 183-АТСга ўзгарди. Справка учун телефон 18-31-111.

Москвада:

2281xxx номерлари 9281xxxга, 2258100—2258799 номерлари 9278100—9278799. га ўзгарди. Справка учун телефонлар 92-43338 2250561. 2255000 — 2255999 номерлари 9275000 — 9275999 га ўзгарди. Справка учун телефон — 92-43-328.

2281000—2281999 номерлари 9281000—9281999 га ўзгарди. Справка учун телефон — 2077047.

184-АТС 594-АТСга, 185-АТС 587-АТСга алмашди. Справкалар учун телефон 587-АТС бўйича 5873833, 584-АТС бўйича 584336.

2287xxx номерлари 9287xxx га, 2289xxx номерлари 9289xxx га, 2285000—2285999 номерлари 9285000—9285999 га, 2284xxx номерлари 9284xxx га, 2286xxx номерлари 9286xxx га, 22532xx номерлари 92732xxга, 22539xx номерлари 92739xx га, 22533xx номерлари 92733xx га, 2258900—2258999 номерлари 9278900—9278999 га, 2282000—2282999 номерлари 9282000—9282999 га ўзгарди. Справка бюроси — 2077047.

526-АТСнинг 5, 6, 7, 8 мингта номери 527-АТСга (сўнгги тўртта рақами сақланган ҳолда) ўзгарди.

Справка бюроси — 5244299; 5275399.

2281000—2281999 номерлари 9281000 — 9281999 га, 2288000—2288999 номерлари 9288000—9288999 га, 2252400 номерлари 927010—9270199 га ўзгарди.

Справка бюроси — 9272830.

АТС-1308xx 9308xxx га ўзгарди. Справка бюроси — 1257330, 1257331.

АТС-13092xx 93092xx га, 13095xx 93095xx га, 13090xx 93090xx га ўзгарди.

Справка бюроси — 9309205.

2251000—2251099 номерлари — 9271000—9271099 га, 2251200—2251399 номерлари 9271200—9271399 га, 225200—2252399 номерлари 9272200—92723999 га ўзгарди.

Минскда:

221xxx; 222xxx, 223xxx, 224xxx, 225xxx, 226xxx, 220xxx. Справка бюроси — 201322, 257xxx 71-АТСга ўзгарди. Справка бюроси — 310911, 71151.

Ростов областида:

Новочеркасскдаги АТС-359xx 308xxга, 350xx 311xx га ўзгарди. Справка бюроси — 23209.

Саратов областида:

Маркс район марказларида 91xxx 21xxx га, 93xxx 43xxxга, 94xxx 54xxx га, 95xxx 35xxx га, 96xxx 36xxx га, 97xxx 57xxx га, 98xxx 28xxx га ўзгарди.

Свердловскда:

33-АТС 34-АТСга ўзгарди. Справка бюроси — 348080, 332099, 312099.

Ульяновскда:

1 ва 7-АТС АТС-2xxxx га ўзгарди. Справка учун телефон 22222.

Абонентлар участкасининг қабул вақти — соат 9 дан 20.00 гача, шанба куни соат 9 дан 18.00 гача, танаффус — соат 13 дан 14.00 гача.

ТОШКЕНТ ТЕЛЕГРАФ-ТЕЛЕФОН СТАНЦИЯСИ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Театр

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 27/I да **Тўмарис**, 28/I да **Сўғд элининг қоплони.**

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 27/I да **Тақдир эшиги**, 28/I да **Курорт.**

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИҚАЛИ ТЕАТРИДА — 27/I да **Хотинимнинг эри**, 28/I да **Ёшликда берган кўнгил.**

Кино

27 ЯНВАРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Санъат саройи — «ФЛЕЙТА УЧУН УНУТИЛГАН КУЙ» (катта зал, 16, 18.30, 20.45; кичик зал, 12, 14.30, 17, 19.30).

Чайка — «ФЛЕЙТА УЧУН УНУТИЛГАН КУЙ» (16, 18.30, 21.00).

Восток — «ЕТТИ САМУРАЙ» (16, 18.30).

Тошкент Советининг 50 йиллиги — «СЕВГИ ИЗҲОРИ» (16, 18, 19.30, 21.00).

Дружба — «ТИМСОҲ ДАНДИ» (жуфт ва тоқ соатларда).

ВЛКСМ 30 йиллиги — «КАПУЦИНЛАР ХИЁБОНИДАГИ КИШИ» (жуфт соатларда).

Ўзбекистон ССР 25 йиллиги — «ЎНГ ҚИРҒОҚ, ЧАП ҚИРҒОҚ» (тоқ соатларда).

Лисунов номли — «ЁШЛАР ШАҲАРДА» (15, 17, 19, 21.00).

Ватан — «АРТИСТ» (16, 18.30, 21.00).

Искра — «АКСЕЛЕРАТ ҚИЗ» (жуфт соатларда).

Москва — «ЎНГ ҚИРҒОҚ, ЧАП ҚИРҒОҚ» (17, 19, 20.40).

Қозоғистон — «ФЛЕЙТА УЧУН УНУТИЛГАН КУЙ» (17, 18, 20.00).

Нукус — «ФЛЕЙТА УЧУН УНУТИЛГАН КУЙ» (16, 18.30, 20.45).

К. Ёрматов номли — «КИН-ДЗА-ДЗА» (17, 20.00).

Тинчлик — «ЎНГ ҚИРҒОҚ, ЧАП ҚИРҒОҚ» (17, 19, 19, 20.30).

28 ЯНВАРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Санъат саройи — «ФЛЕЙТА УЧУН УНУТИЛГАН КУЙ» (катта зал, 11, 13.30, 16, 18.30, 20.45; кичик зал, 12, 14.30, 17, 19.30).

Чайка — «ҲАММА ҲАМ ҚАМОҚҚА ОЛИНСИН» (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00).

Восток — «ЕТТИ САМУРАЙ» (11, 13.30, 16, 18.30).

Тошкент Советининг 50 йиллиги — «ЎНГ ҚИРҒОҚ, ЧАП ҚИРҒОҚ» (10, 12, 14, 16, 18, 19.30, 21.00).

Дружба — «ТИМСОҲ ДАНДИ» (жуфт ва тоқ соатларда).

ВЛКСМ 30 йиллиги — «СЕВГИ ТУМОРИ» (жуфт соатларда).

Ўзбекистон ССР 25 йиллиги — «ЎНГ ҚИРҒОҚ, ЧАП ҚИРҒОҚ» (тоқ соатларда).

Лисунов номли — «КАПУЦИНЛАР ХИЁБОНИДАГИ КИШИ» (11, 13, 15, 17, 19, 21.00).

Искра — «АКСЕЛЕРАТ ҚИЗ» (жуфт соатларда).

Москва — «ФЛЕЙТА УЧУН УНУТИЛГАН КУЙ» (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00).

Қозоғистон — «ФЛЕЙТА УЧУН УНУТИЛГАН КУЙ» (12, 14, 15, 17, 18, 20.00).

М. Шайхзода номли — машҳур ўзбек театр ва кино артистлари иштирокида САТИРА ВА ЮМОР КЕЧАСИ (18.30).

Нукус — «ФЛЕЙТА УЧУН УНУТИЛГАН КУЙ» (11, 13.30, 16, 18.30, 20.45).

К. Ёрматов номли — «КИН-ДЗА-ДЗА» (11, 14, 17, 20.00).

Тинчлик — «ЧАККИГА ДАККИ» (11, 14, 17, 20.00).

АВТОМАТ-ЖАВОБ БЕРУВЧИ ТЕЛЕФОНЛАР:

Чайка — 77-06-20.
Москва — 33-05-01.
Тошкент Советининг 50 йиллиги — 78-47-25.
Нукус — 46-70-69.
Дружба — 67-96-87.
К. Ёрматов номли — 24-22-66.
Восток — 91-14-61.
Қозоғистон — 35-24-94-94.

ТОШКЕНТ ШАҲАР КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ ИДОРАСИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИНИНГ КИНОЛАШТИРИШ БОШҚАРМАСИ ТОШКЕНТ ШАҲРИ КИНОТЕАТРЛАРИДА

ҲИНД ФИЛЬМЛАРИ ҲАФТАЛИГИНИ ЎТКАЗАДИ.

Санъат саройида

27-28 январда — ТАРҚАЛАЁТГАН БУЛУТЛАР.
29-31 январда — НИКОҲ АЛЬБОМИДАГИ СУРАТ.

«Тинчлик» кинотеатрида
28-29 январда — ЧАККИГА ДАККИ.

Ҳамза номли кинотеатрда
29-31 январда — ЧАККИГА ДАККИ.

Ғафур Ғулом номли кинотеатрда
27 январда — НИКОҲ АЛЬБОМИДАГИ СУРАТ.

Собир Раҳимов номли кинотеатрда
29-31 январда — НИКОҲ АЛЬБОМИДАГИ СУРАТ.

М. Шайхзода номли кинотеатрда
27 январда — МОҲИЯТ.
28-31 январда — ТАРҚАЛАЁТГАН БУЛУТЛАР.

Савдо-кўргазмасига марҳамат!

МАҲАЛЛИЙ САНОАТ МИНИСТРЛИГИНИНГ ИХТИСОСЛАШГАН «ШАРҚ ГУЛИ» МАГАЗИНИДА (Октябрь бозоридаги) ТОШКЕНТ ЧАРМ-ГАЛАНТЕРЕЯ БУЮМЛАРИ ФАБРИКАСИ МАҲСУЛОТЛАРИНИНГ САВДО-КЎРГАЗМАСИ ЎТМОҚДА. САВДО-КЎРГАЗМА 30 ЯНВАРГА ҚАДАР ДАВОМ ЭТАДИ.

Ҳамшаҳарларимиз ва пойтахтимиз меҳмонлари бу ерда турли буюмларни харид қилиш билан бирга, фабрика маҳсулотларига доир ўз фикр-мулоҳазаларини ҳам баён этишлари мумкин.

Савдо-кўргазмага сунъий чармдан тикилган ҳар хил сумкалар, ҳамёнлар, камарлар, модали, манзарали белбоғлар, табиий чармдан тикилган махсилар тақдим этилган.

Савдо-кўргазма ўтаётган вақтда харидорларнинг фабрика вакиллари билан конференцияси ташкил этилади.

«УЗМЕСТПРОМ» ИЛМИЙ-ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ (телефон: 76-47-11).

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН АГЕНТЛИГИ (телефон: 45-37-24).

ЙЎЛОВЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

Шанба ва якшанба кунлари йўловчиларнинг вақтини тежаш мақсадида «Ташсельмаш» станциясидан

ТОШКЕНТ-ЧИМЁН

маршрути бўйича

олдиндан бориш-келиш билетини сотиб олиш кассаси

ОЧИЛДИ

Касса душанба, сешанба, чоршанба, пайшанба кунлари соат 8 дан 20.00 гача ишлайди.

Тошкент область автовокзаллар ва автостанциялар бирлашмаси (телефон: 76-77-78).

«ТАШПЛОДООВОШЧПРОМ» бирлашмасининг

Киров район чакана-савдо мева-сабзавот комбинати ҳар килограмми 28 тийиндан 400 тоннагача пиёз сотиш

имкониятига эга.

Қуйидаги телефонлар орқали мурожаат қилинсин: 48-09-59, 35-08-82.

Низомий номли Тошкент давлат педагогика институти томонидан **Салимова Қундуз Нодировна** номига берилган Д-1 391493 номерли йўқолган

ДИПЛОМ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент шаҳар Куйбишев районидаги 121-ўрта мактаб томонидан **Джалалилова Светлана Умурзаковна** номига берилган 98065454 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент шаҳар Фрунзе районидаги 144-ўрта мактаб томонидан **Қарабаева Дилноза Таштемировна** номига берилган 993505 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбек ва рус тилларида мустақил равишда нашр этилади.

«Тошкент оқшоми»

(«Вечерний Ташкент») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

РЕДАКЦИЯ АДРЕСИ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

ТЕЛЕФОНЛАР: бўлимлар: партия турмуши ва пропаганда — 32-54-19; совет қурилиши ва халқ контроли — 32-54-34; саноат, транспорт ва алоқа — 33-08.74, 32-57-8-84; шаҳар хўжалиги, савдо ва маиший хизмат — 32-55-39, капитал қурилиш — 32-58.8.85; фан ва ўқув юртлари — 32-53.10; физкультура ва спорт, ҳарбий-ватанпарварлик тарбияси — 32-55.32; маданият — 32-53-83; ахборот — 33-28-95; хатлар ва оммавий ишлар — 33.29-70; иллюстрация — 32-55-37; жамоатчилик редакцияси — 33.99-42, 32-53-61-66; «Ташкентская неделя» рекламалар иловаси — 32-56.84; эълонлар — 33-81-42.

Р. — 13655. Якшанбадан ташқари ҳар куни чиқади. Ички саҳифаларга 20.30 да қўл қўйилган. (График бўйича 17.00 да қўл қўйилиши лозим.) А. 2034. Тиражи — 100.191. Индекс 64690. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.